

Ábyrgðaraðild: "Guðbrandur Þorláksson (-1627)"

1 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Athanasia

AΘΑΝΑΣΙΑ | Sive | Nominis ac famæ | IMMORTALITAS | REVERENDI AC INCOMPARTIBILI Viri, | Dn. GUDBRANDI | THORLACII, | Superintendententis Borealis Islandiæ digniss. vigi- | lantiss. Oratione Parentali, de ejusdem, VITA, VI- | TÆQUE clausula, | per | ARNGRIMUM JONAM, | Islandum | asserta. | In memoria æternâ erit Justus. | O | HAMBURGI | Ex scriptis Litteris per Johannem Mosen. | Anno M. DC. XXX.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1630

Prentari: Mose, Hans

Tengt nafn: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Umfang: 51 [rétt: 47] bls. 4° Blaðsíðutölurnar 9-16 vantar, en önnur örk (B) hefst á 17. bls.

Athugasemd: Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 11 (1952), 131-166.

Efnisorð: Persónusaga

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 45. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, *Bibliotheca Arnamagnæana* 12 (1957), 412-418.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9a68d6e6-7249-4269-a245-002416b922a8>

2 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

[Bænabók. Hólum um 1660?]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, um 1660

Umfang: [A]-Z. [276] bls. 12° (½)

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Landsbókasafni; framan af því vantar örkina A. Bókin hefur verið bundin með M. Lúther: Sá minni katekismus, 1660; að öðru leyti er prentár óvíst. Texti á B1a hefst í morgunbæn á orðunum „Deige, ad þad meige vera þier þægelegt“.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 114-115.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/f0e98376-ce0b-4cf3-a3e2-65e131042118>

3 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Um eiða og meinsæri

Vm | Eida og Mein- | sære, Huad hrædeleg Synd | þad sie fyrer Gude ranga | Eida ad sueria. | O | Ei mun Drotten Orefstan vera lata, | þaī sīn misbrukar hñ s Nafn. Exo. [xx.] | M D XC vj.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596

Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Gudbrandur ThorlaksSon Heilsar þeim ed les.“ A1b-2a.

Viðprent: „Nockrar Malsgreiner Heilagra Lærefedra, saman teknar. Vm Rietta og Sanna Idran.“ B7a-8a.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn, titilblað lítið eitt skert (8. lína).

Efnisorð: Guðfræði ; Kristin siðfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916),

4 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Ein áminning og undirvísun

Ein | Aminning og | Vnderuisun a þessum haska | samliga Eymdar Tijma, a huer | jum Gud hañ vitiar vor med sijnu | Refsingar Hrijse, vegna vor | ra Synda. | Skrifud af Gudbrande | Thorlakssyne. | Jere. xlj. | Jerusalem, Þuo þu þitt Hiarta, af | Illskuñ e, so þier verde hialpad. | Jere. xiiij. | Ach. Drotteñ , Vorer Misgjørnin- | gar hafa þad forþienad.

Að bókarlókum: „Þrykt a Holum j Hialltadal. | Anno. M. D. XCV.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1595

Umfang: A-F4. [87] bls. 8°

Viðprent: Vinstrup, Peder (1549-1614): „Ein Idranar Predikun, a Bæna dögum og so endrarnær, þar sñ Samkomu dagar eru halldner. Vt dreigen af Bænadaga Predikunum þess Halærda Mañ s D. Peturs Vinstrup, Byskups j Sælande.“ D5b-F3a.

Viðprent: „Ein Bæn, sem lesast skal epter Predikun, af predikunarstolnum, a Bæna dögū, edur þa Almeñ elig Neyd og Landplægur koma.“ F3a-4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 47.

Rafræm aðgangur: <https://baekur.is/bok/a837f503-2236-431b-ae78-24af6c2f3418>

5 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

[Bænabók. Hólum 1607]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1607

Varðveislusaga: Útgáfu Bænabókarinnar 1607 er getið hjá Finni Jónssyni: „Gudbrandi Bænabók (liber precum) ... 1607“, sbr. Hálfðan Einarsson: „Varium auctorum preces collectæ & editæ a Gudbrando Thorlacio, Episc. Hol. 1607.“ Ekkert eintak er nú þekkt. Hvorug framangreindra heimilda getur um frumútgáfu bókarinnar.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiae literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 235.

6 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Spurningakver út af trúarinnar artikulum

[Spurningakver út af trúarennar artikulum. 1601]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1601

Varðveislusaga: Titillinn er tekinn eftir Finni Jónssyni þar sem bókin er talin prentuð 1601. Hennar er einnig getið hjá Hálfðani Einarssyni: „Edidit qvoqve B. Gudbrandus Institutiones Erotematicas de Articulis fidei 1601.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiae literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 217.

7 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Apologia það er vernd og nokkuð forsvar

Fyrsti morðbréfabæklingur

Apologia | það er, | Vernd og nockud forsuar, og vnder ric[t] | ing vppa þær stooru, faheyrdur saker, o[g] þungu afellis Doma, sem Byskup Got- | [s]kalk a Holum fordum hefur dæmt, yfe[r] | | Jone Sigmunds syne. | Exod. xxij | Þu skalt ecke trua raungum Kiærumalum | og giør ecke þeim Ranglata nockra Hiastod, s[o] | þu berer falkst[!] Vitne. | Deut. j. | Heyred ydar brædur, og dæmed riett a mill[e] | [h]uers mañ s, og hñ s brodurs, og hins framan[d] | a, Hafed eckert Mañ greinar Alit i Dome, | [h]elldur skulu þier heyra hinum minsta sem h[i] | [n]um hæsta, og ecke skelfast fyrer nockurs mañ [s] | personu, þuiad DOMARA Embætted er | GVDZ | Deut. xjx | Og Domararner skulu iñ uirdeliga ransaka | sama, hafe hñ þa bored falskañ Vitnisburd | mote sijnum brodur, þa skulu þeir giöra so | [v]id hñ , sñ hañ hafde hugsad ad giöra vid siñ | [b]rodur, þitt Auga skal ecke vægia honum.

Að bókarlókum: „Anno M. D. XC. og ij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1592
Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1592
Umfang: A-D7. [61] bls. 8°

Varðveislusaga: Prentað á Hólum eða Núpufelli. Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn, titilblað ekki stafheilt.

Efnisorð: Persónusaga

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 42. • Morðbréfabæklingar Guðbrands biskups Þorlákssonar, Reykjavík 1902-1906. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 3, Reykjavík 1924, 568-598. • Einar Arnórsson (1880-1955): Gottskálk biskup Nikulásson og Jón lögmaður Sigmundsson, Safn til sögu Íslands 2. fl. 1, Reykjavík 1953-1954.

8 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

Bænabok | Til samans lesin og | vtlögd, Af þeim virðug | lega og loflega Herra, | H. Gudbrande Thor | laks Syne | (Blessadrar Minningar) | Prentud ad nyiu | a Hoolum j Hialltadal | ANNO | M. CD. XXXIII [!].

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1634
Umfang: A-M6. [276] bls. 12°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Einn ljítell Formale til þessarar Bænabokar, huørnen vier eigum ad bwa oss riettelega til Bænareñ ar. Gudb. Th. S.“ A2a-6a.

Viðprent: „Eiñ Bænar psalmur vm gooda Framfør af þessum Heime.“ M1a-2b.

Viðprent: „Einn fagur Kuølld Psalmur“ M2b-3b.

Viðprent: „Morgun Lofsaungur.“ M4a-b.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 113-114.

9 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

[Bænabók. Hólum 1670]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1670
Prentari: Kruse, Henrik (-1699)
Umfang: A-M6. [276] bls. 12°

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Landsbókasafni; framan af því vantar A1-3, enn fremur A12, I1 og I12. Með bókinni eru prentaðar Nockrar Huggunar Greiner með framhaldandi arkatali, M7a-Q12b, að bókarlokum: „HOOLVM, l – l Trøckt aff Hendrick Kruse | Anno M DC LXX.“ Texti á A4a hefst á orðunum „vier bidium, þuiad þa sijnū vier oss Gude,“ í formála Guðbrands biskups sem lýkur á A5b.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 115.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/64044c6a-9d80-4e0f-8a00-214672d9146f>

10 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Postilla

[Postilla. Hólum 1609]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1609

Varðveislusaga: Í bókaskrá í JS 490, 4to er talin prentuð 1609 „Postilla circa añ um yfer Gudspiöll og Pistla med gömlum Gudspiallsvijsum.“ Bókarinnar er einnig getið hjá Finni Jónssyni: „Postilla in Evangelia & Epistolas, unacum antiqvis qvibusdam in Evangelia versibus memorialibus; per Episcopum Gudbrandum, Islandice.“ – og Hálfðani Einarssyni: „Gudbrandi Thorlacii, ex variis variorum Doctorum libris collectas, ubi etiam Textus Epistolarum explicantur, ed. Hol. 1597. 1609. argumento cujusque Pericopes Stropha incluso.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur

Bókfræði: JS 490, 4to • Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn

11 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Sönn undirvísun um þau ómannlegu hræðilegu og óviðurkvæmilegu morð*Þriðji morðbréfabæklingur*

Sönn Vnder- | viisun, vm þau omañ legu hræ- | delegu og ovidurkuæmelegu Mord og mañ | draps Brief, og nõckra adra Giörninga | sem skrifadar og lognar hafa vered vppa | Jon Sigmunds son, löngu epter hans | Dauda og Afgang.

Að bókarlokum: „M. DC. VIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608

Umfang: A-C. [48] bls. 8°

Varðveislusaga: Án titilblaðs. Tvö eintök þekkt eru í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn, annað þeirra er óheilt.

Efnisorð: Persónusaga

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 115. • Morðbréfabæklingar Guðbrands biskups Þorlákssonar, Reykjavík 1902-1906. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 3, Reykjavík 1924, 568-598.

12 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Sú rétta confirmatio

Su rietta Con- | firmatio, sem j Fyrstuñ e hef- | ur j Kristelegre Kirkiu tijkud vered. | Og nu er vpp aptur teken og vid Magt halld- | en j Lande Saxen, og annarstadar | þar sem er hreinn og klar E- | uangelij Lærdomur. | Saman lesen og teken vt af | þeirre Saxuerskre Kirkiu Agenda, edr | Ordinatiu, Gudz Orde til frañgangs | og Vngdomenum til gagns | j Hola Stigte. | Af | Gudbrande Thorlaks syne. | Lated Børnen koma til mijn og bañ | ed | þeim þad ecke, Þuiad þuilijkra er | HimnaRijke, Matth. xix.

Að bókarlokum: „ANNO. M. D. XCVI.“

Auka titilsíða: „ITEM | Wm þad Riet- | ta Kirkiuñ ar Straff, og | Lykla Vallded, og Af- | lausnena. | Fyrer Presta Hola Stigtis, | Af Guds Orde, og Ordinantiuñ | e | og þeirre Saxuerskre Kirkiu | skickan, samanteked | j. Corinth. xiiij. | Lated alla Hlute sidsamlega og | skickanlega frañ fara ydar a mille.“ D1b.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596

Umfang: A-G. [111] bls. 8°

Athugasemd: Hjá Finni Jónssyni er getið um tvær útgáfur þessa rits, 1594 og 1596, en sennilegast er að fyrri ársetningin sé röng.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 51-59. *Rafraenn aðgangur:* <https://baekur.is/bok/857aeea3-5f05-472e-a7a0-6928f2a0bbdb>

13 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Áminning til presta

[Áminning til Presta. 1596]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1596

Umfang: 4°

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið með þessum hætti hjá Finni Jónssyni: „Áminning til Presta; ex 1 Cor. 4 Cap. 1.2 v. in 4. 1596.“ Sbr. Hálfðan Einarsson: „Admonitiuncula ad verbi Dei ministros, deducta ex 1 Cor. IV. v. 1.2. scripta & edita a G. Thorl. 1596 4.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiae literariae Islandicae*, Kaupmannahöfn 1777, 238.

14 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Andsvar uppá þær óheyrulegar lygar*Annar morðbréfabæklingur*

[Andsuar vppa þær oheyreligar Lygar, brief og Jnsigli sem nu hia biskups Goskalks nidiu fundiñ skulu vera, vppa Jon Sigmundsson, ad hñ hafi drepit siñ brodur Asgrijm Sigmundsson, i kirkiu gardinu i Vijdudals tungu.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1595

Umfang: A-E4. [58] bls. 8°

Varðveislusaga: Talin prentuð á Hólum 1595. Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhöfðu í Kaupmannahöfn. Fremstu sjö blöðin vantar í eintakið; eru þau skrifuð og titill hér tekinn eftir þeim.

Efnisorð: Persónusaga

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 48. • Morðbréfabæklingar Guðbrands biskups Þorlákssonar, Reykjavík 1902-1906. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 3, Reykjavík 1924, 568-598.

15 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænabók

Bænabok | MED MORGVM GODVM | og nytsamligum bænum nauðsynlig | um a þessum haskasamliga
tjima | ad bidia Gud og aluarliga a ad kalla | j aullū vorum nauðsynium | og haskasemdum | Til samans
lesin og vt lōgd af mier | Gudbrandi Thorlaks syne | Luc. 22 | Þui sofi þier? standid vpp og bid- | iid, so at
þier fallit ei j freistni | Prtenad[!] a Holū af Jone Jons syne | Añ o M D LXX Vj | o:c

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: [16], 62 [rétt: 92], [3] bl. 8°

Viðprent: „Almanak“ [1b-13a] bl.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Eiñ litill formali til þessarar bæna bokar, huernin eiñ kristiñ
maðr skal skicka sig til bænarinar suo hñ kuñ e rietteliga at akalla Gud Gudbrandur Thorlaks son“ [13b-
16b] bl.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Staats- und Universitätsbibliothek í Hamborg.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænar

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Bibliographical notes, *Islandica* 29 (1942), 66. • Hamburg
und Island, Hamborg 1930, 47. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Gamlar íslenskar bækur, *Lesbók*
Morgunblaðsins 6 (1931), 27-29.

16 Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Bænadagapredikanir

[Bænadagapredikaner. 1620]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1620

Varðveislusaga: Titillinn er tekinn eftir Finni Jónssyni þar sem bókin er talin prentuð 1620. Hennar er
einnig getið hjá Hálfðani Einarssyni: „Conciones Pœnitentiales, editæ a Gudbr. Thorl. 1620.“ Ekkert
eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 381. •
Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiae literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 231.

17 **Graduale**

Grallari

GRADVALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og |
samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kyrkiunne skal syn- | giast og halldast
hier j Lande, ep- | ter Ordinantionne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skic- | kanlega framñ
fara ydar a mille | I Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuor ydar a medal, sem þrattunarsam | ur vill vera, Hann
vite það, ad vier høfum ecke | slijkan Sidvana, og ei helldur Guds | Søfnudur, Ibidem 11. | Prentad ad nyiu
a Holum j Hiall | ta Dal, ANNO Salutis. | M. DC. XXIII

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1623

Umfang: A-D, Aa-Hh. [255] bls. 4°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Wm það rietta Messu-Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „TIL LESARANS“ B2a.

Viðprent: „Messu Embætte A Bæna Døgum ...“ Þ3a-Aa3a.

Viðprent: „Möckrer[!] Hymnar Psalmar ...“ Aa3b-Hh4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14
(1922), 34.

Það nýja testamentum*Biblía. Nýja testamentið**Guðbrandstestamenti*

Það | Nýja Testa- | mentum, a Íslensku | Yfer sied og lesid, epter þeim riettustu | Vtleggingum sem til hafa feingist. | Matth. 17. | Þesse er minn Elskulegur | Sonur, a huørium jeg hef | alla Þocknan, Hønum | skulu þier hlyda. | Prentad a Holum j Hialltadal | ANNO | – | M. DC. IX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1609*Umfang:* ɔc, A-P, Aa-Tt4. [695] bls. 8°*Útgáfa:* 2*Útgefandi:* Guðbrandur Þorláksson (-1627)*Viðprent:* Luther, Martin (1483-1546): „Formale yfer hid Nýja Testa mentum, D. Marth. Luth.“ ɔc1b-7a.*Viðprent:* Guðbrandur Þorláksson (-1627): „HVör hñ vill rietteliga lesa Guds Ord og þa heiløgu Ritning ...“ ɔc7b-8a. Formáli, e. t. v. eftir útgefanda.*Viðprent:* „Þessar eru Bækur hins Nýja testamentis.“ ɔc8b.*Viðprent:* „Registur yfer Pistla og Gudspiøll sem lesen verda a Suñ udøgum og ódrum Hatijdis Døgum ar vm kring.“ Tt1b-3b.*Viðprent:* „A Spatiønnum, vrdu ecke sett heil Ord, helldur half og stundum miñ a þar sem til vijsad er, þui a þau so ad skilia.“ Tt4a.*Efnisorð:* Guðfræði ; Biblían*Skreytingar:* Myndskreyttur rammi á titilblaði.*Bókfræði:* Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78. • Jakob Benediktsson: Arngrímur lærði og íslenzk málhreinsun, *Afmæliskveðja til Alexanders Jóhannessonar*, Reykjavík 1953, 117-138.*Rafrænn aðgangur:* <https://baekur.is/bok/362aa24a-beb8-4b19-9f37-75bd0692d604>**Ein ný vísnaþók***Vísnaþókin*

Ein | Ny Wiisna Bok | Med mörgum andlegum Viisum og Kuædum | Psalmum, Lof sönguum og Ríjnum, teknum | wr heilagre Ritningu. | Almuga Folke til gagns og goda Prentud, og | þeim ødrum sem slijkar Vijsur elska vilia, og jdka Gude | Almattugum til Lofs og Dyrdar, enn sier og | ødrum til Gagns og Skiemtunar | Til Eolossensens[!] iii. Cap. | Lated Christi Ord ríjkuglega hia ydur byggia i allre Visku | Læred og aminned ydur med Psalmum, Lofsauing | uum, og andlegum liuflegum Kuædum, og | synged Drottne Lof j ydrum Hiørtum | Til Epheseos v. Cap. | Vppfyllest j Anda, og tale huør vid annan, med Psalm- | um Lofsønguum, og andlegum Kuædum, synged og spiled Dr | ottne j ydrum Hiørtum, og seiged Packer alla Tijma Gude | og Fødur, fyrer alla Hlute, j Nafne vors Drottens Jesu | Christi | Anno, M. DC. XII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1612*Umfang:* [8], 391 bls. 4°*Útgáfa:* 1*Útgefandi:* Guðbrandur Þorláksson (-1627)*Viðprent:* Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ [2.-3.] bls.*Viðprent:* Einar Sigurðsson (1538-1626): „Til Lesarans“ [4.-5.] bls.*Viðprent:* Magnús Ólafsson (1573-1636): „Ad Lectorem“ [5.] bls.*Athugasemd:* Ljósprentað í Kaupmannahöfn 1937 í Monumenta typographica *Islandica* 5. Ný útgáfa, Vísnaþók Guðbrands, Reykjavík 2000.*Efnisorð:* Bókmenntir ; Kveðskapur / Kvæði*Bókfræði:* Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 107-108. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Vísnaþók Guðbrands biskups, *Iðunn Nýr fl.* 8 (1923-1924), 61-87. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 438-441. • Sigurður Nordal (1886-1974): Introduction, Monumenta typographica *Islandica* 5, Kaupmannahöfn 1937.*Rafrænn aðgangur:* <https://baekur.is/bok/df7f5d3c-da07-4857-887e-d56c1e903690>**Biblía það er öll heilög ritning***Biblía**Guðbrandsbiblía*

Biblía | Þad Er, Øll | Heiløg Ritning, vtløgd | a Norrænu. | Med Formalum Doct. | Martini. Lutheri. | Prentad a Holum, Af | Jone Jons Syne | M D LXXXIII.

Að bókarlokum: „Þetta Bibliu verk var endad | a Holum i Hiallta dal, af Jone Jons Syne, | þañ vj. Dag

Junij. Añ o Domini. M D LXXXiiij“

Auka titilsíða: „Allar Spa- l mañ a Bækurnar, vtlagd- l ar a Norrænu l Act. 10. l Þessum (Christo) bera all- l er Spamenn Vitne, Ad l aller þeir sem trua a hañ , l skulu fa Fyrergiefning l Syndañ a, fyrer hñ s l Nafn l M D L XXXIII.“ 4, cxcii, cxc. Á sumum eintökum eru breytt línuskil á titilsíðu: „vtlagd- l ar“. Blaðatal lxxxviii og xc vantar; fyrri talan hefur verið sett á lxxxvii b, en síðari talan á lxxxix b.

Auka titilsíða: „Nyia Testa- l mentum, a Norrænu. l Matth. 17. l Þesse er minn Elskuligur l Sonur, ad huerium mier l vel þocknast, Honum l skulu þier hlyda l 1584.“ 1, cxxiii, 1.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1584

Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)

Umfang: 2° Bókinni er skipt í þrjá hluta, og er hver þeirra sér um arka- og blaðatal; fyrsti hluti: [6], ccxcv bl.; annar hluti: [4], cxcii [rétt: cxc] bl.; þriðji hluti: [1], cxxiii, [1] bl.

Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Oddur Gottskálksson (-1556)

Þýðandi: Gissur Einarsson (1512-1548)

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „WI Friderich thend Anden ...“ 1b. Konungsbréf dagsett 19. apríl 1579.

Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „WI Friderich thend Anden ...“ 2a. Konungsbréf dagsett 22. apríl 1579.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ cxxiv a.

Athugasemd: Notuð er þýðing Nýja testamentisins eftir Odd Gottskálksson sem mun einnig hafa þýtt nokkurn hluta Gamla testamentisins; Gissur biskup Einarsson þýddi Orðskviðu Salómons og Jesú Sírats bók; um aðra þýðendur er óvíst. Ljósprentuð í Reykjavík 1956-1957 og aftur 1984.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblöðum. Í skraut á titilsíðum eru felld orðin: „ÞESSE ER MINN ELSKLEGI SONVR I HVERIVM MIER VEL“. 1.-4., 7. og 8. lína á aðaltitilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 28-35. • Harboe, Ludvig (1709-1783): Kurtze Nachricht von der Isländischen Bibel-Historie, *Dänische Bibliothec* 8 (1746), 1-156. • Henderson, Ebenezer (1784-1858): Iceland 2, *Edinborg* 1818, 247-306.

Íslensk þýðing, Reykjavík 1957, 391-428 • Guðbrandur Vigfússon (1827-1899), Powell, Georg: An Icelandic prose reader, *Oxford* 1879, 433-443. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 2, Reykjavík 1922, 538 o. áfr. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 373-383. • Haraldur Nielsson (1868-1928): De islandske bibeloversættelser, *Studier tilegnede Fr. Buhl, Kaupmannahöfn* 1925, 181-198. • Bonde, Hildegard: Die Gudbrand-Bibel, *Zentralblatt für Bibliothekswesen* 52 (1935), 241-247. • Westergaard-Nielsen, Christian: Um þýðingu Guðbrandarbiblíu, *Kirkjuritið* 12 (1946), 318-329. • Westergaard-Nielsen, Christian: To bibelske visdomsbøger og deres islandske overlevering, *Bibliotheca Arnamagnæana* 16 (1957), 364-378, 453-464. • Magnús Már Lárusson (1917-2006): Drög að sögu íslenzkra biblíuþýðinga 1540-1815, *Kirkjuritið* 15 (1949), 336-351. • Steingrímur J. Þorsteinsson (1911-1973): Íslenskar biblíuþýðingar, *Víðförli* 4 (1950), 48-85. • Rosenkilde, Volmer: Europæiske bibeltryk, *Esbjerg* 1952, 202-206. • Bandle, Oskar (1926-2009): Die Sprache der Guðbrandsbiblía, *Bibliotheca Arnamagnæana* 17 (1956). • Magerøy, Ellen Marie: Planteornamentikken i islandsk treskurd, *Bibliotheca Arnamagnæana Supplement* 5 (1967), 55 o. áfr. • Stefán Karlsson (1928-2006): Um Guðbrandsbiblíu, *Saga* 22 (1984), 46-55. • Einar Gunnar Pétursson (1941): Guðbrandur Þorláksson og bókaútgáfa hans, *Árbók Landsbókasafns Nýr fl.* 10 (1984), 5-26. • Einar Gunnar Pétursson (1941): Fáein atriði um biblíuna úr Minnis- og reikningabók Guðbrands biskups, *Árbók Landsbókasafns Nýr fl.* 10 (1984), 27-36. • Bødvar Kvaran (1919-2002): Auðlegð Íslendinga, Reykjavík 1995, 50-54. • Ragnar Fjalal Lárusson (1927-2005): Hólabiblíanar þrjár, *På sporet af gamle bibler, Kaupmannahöfn* 1995, 35-43, 46-58. • Guðrún Kvaran: Die Anfänge der Buchdruckerkunst in Island und die isländische Bibel von 1584, *Gutenberg-Jahrbuch* 72 (1997), 140-147.

Rafræmn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cc67179c-0a98-4489-aa90-977c46b38117>

Graduale

Grallari

GRADVALE. l Ein Almeñ e- l leg Messusöngs Bok l saman teken og skrifud, til meire og l samþyckelegre Einingar, i þeim Söng og l Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- l giast og halldast hier i Lande Ep- l ter Ordinantionne l af l H. Gudbrand Thorlaks syne. l Item. Almenneleg Handbok med Collec- l tum og Oratium sem Lesast skulu i Kirkiu l Söfnudinum Aarid vm kring. l I. Corint. xiiij. l Latid alla hlute sidsamlega, og skickanliga fram l fara ydar a mille. l Item. xj. Cap. l Ef sa er einhuer ydar a medal, sem þrattunar samur l vill vera, Hann vite þad, ad vier hofum ecke slykan Sid- l uana, og ei helldur Gudz Söfnødur.

Að bókarlokum: „Dyryckt a Holum j Hialltadal | af Jone Jons syne, xxv. Dag Oct. | MD XCIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594
Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)
Umfang: Titilblað, A-D, Aa-Hh. [257] bls. 4°
Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Friðrik II Danakonungur (1534-1588): „FRederich Thend Anden med Gudz Naade ...“ A1a.
Konungsbréf dagsett 29. apríl 1585.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Vm þaṅ Psalma Saung sem tijdkast j Kristeligre Kirkiu, nockur Vnderuijsun af lærðra Manna Bokum, Þeim til Frodleiks sem það hafa ecke sialfer lesid. Skrifud af vel Lærdum og Heidarligum Mañ e, Herra Odde Einars syne, Biskuþe yfer Skalhollts Stikte.“ A1a-4b. Dagsett 26. nóvember 1594.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm það retta Messu Embætte, huernen það skal halldast, efter Rettre Gudz Orda Hliodan, med Saung og Ceremonium“ B1a-C2a. Formáli.
Viðprent: „Messu Embætte a Bæna dógum. og Samkomu dógum, þar þeir eru halldner.“ Þ3b-Aa4b.
Viðprent: „Hier epterfylgia nockrar vtualdar Bæner og Oratiur sem lesast j Messuñ e a Sunnudógum og ódrum. Hatijdu kringu Ared.“ Bb1a-Dd4b.
Viðprent: „Ein Almennelig Handbok fyrer einfallda Presta Huernen Børn skal skjira. Hion samañ Vigia, Siukra vitia, og nockut fleira sem Keñ emañ a Embætte vid kemur.“ Ee1a-Hh4a.
Athugasemd: Við bls. 11b er skotið inn í örð miða sem á er prentað annað vers í messuupphafi á kyndilmessu: „Versus secundus. Flockur Einglanna ...“, en það hefur fallið niður við prentun bókarinnar. Handbók presta var áður prentuð í Einni kristilegri handbók Marteins Einarssonar 1555, en síðar í Helgisíðabók 1658 og oftar. Ljósprentað í Reykjavík 1944 og aftur 1982 (ársett 1976).
Athugasemd:
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 45-46. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): *Upptök sálma og sálmalaga í lútherskum sið á Íslandi*, Reykjavík 1924. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): *Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi* 4, Reykjavík 1926, 409-416. • Guðbrandur Jónsson (1888-1953): *Formáli, Graduale*, Reykjavík 1944. • Björn Magnússon (1904-1997): *Þróun guðsþjónustuforms íslenzku kirkjunnar frá siðaskiptum, Samtíð og saga* 6 (1954), 92-116. • Arngrímur Jónsson: *Fyrstu handbækur presta á Íslandi eftir siðbót. Handbók Marteins Einarssonar, handritið Ny kgl. Saml. 138 4to, Graduale 1594. Lítúrgísk þróunarsaga íslenzkrar helgisíðahefðar á 16. öld*, Reykjavík 1992.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/979f4501-26c9-4309-9b39-0006d4bca10f>

22 **Hortulus animæ. Það er aldingarður sálarinnar**

HORTVLVS ANIMAE. | Það er. | Alldingardur | Salariñ ar, Huar jñ e ad fiñ | ast sierlegar godar Greiner, Olærdū til | Vndervijsunar, So og heilnæmar Lækn | ingar fyrer þa sm̄ hungraðer og þyst- | er eru epter Guds Rijke. | Samañ teked og vtlagt, af | Gudbrande Thorlaks Syne. | Psalm. cxix. | Huørnen fær æsku Madureñ sinn | Veg geinged ostraffanlega? Nær ed | hañ helldur sig epter þijnū Ordum. | Dyryckt a Holum, þaṅ xvj. Dag | Januarij. Añ o M. D. XCvj. | c.c

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1596
Umfang: c.c4, A-L. [183] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Lectorem“ c.c1b-4b. Formáli.
Viðprent: „Nœckrar Malsgreiner Heilagrar Ritningar, hueriar einn og sierhuørn kristen Mann meiga og eiga vpp vekia, til þess ad ottast Gud og fordast Syndernar.“ L7b-8a.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 49-50.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/9743ef45-e676-4fbb-9cab-c905265f9e7b>

23 **Graduale**

Grallari

GRADVALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kirkiunne skal syn- | giast og halldast hier j Lande, ep- | ter Ordinantiunne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skic- | kanlega frañ fara ydar a mille. | 1 Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuør ydar a medal, sem þrattunarsam- | ur vill vera, Hann vite það, ad vier hœfum ecke | slijkan Siduana, og ei helldur Guds | Søfnudur, Ibidem. 11. | Prentad ad

nyiu a Holum j Hiall- | ta Dal, ANNO Salutis. | - | M. DC. VII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1607
Umfang: A-D, Aa-Hh. [255] bls. 4°
Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Wm þad rietta Messu-Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

24 **VII iðranarsálmar Davíðs**

Biblía. Gamla testamentið. Davíðs sálmar

VII. | Idranar psal- | mar Dauids, Huørium og ein- | um Christnum Manne naudsynle- | ger, og gagnleger, Gud þar med | ad akalla og tilbidia.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1606
Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „TIL LESARANS.“ A1a-b. Sennilega eftir Guðbrand.
Viðprent: „Huggunar Greiner, fyrer Sorgfullar og hrelldar Samuiskur.“ B7b-8a.
Athugasemd: Án titilblaðs.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían ; Sálmar
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 92.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/852d2e86-61da-4624-bc57-61969938a5f7>

25 Huberinus, Caspar (1500-1553)

Um guðs reiði og miskunn

Wm Gudz | Reide og Myskun | Ein Nytsamlig Edla Bok, Vtskrifud | af vel lærdū Manne Caspar | Huberino, Eñ a Islend- | sku vtløgd af | Herra Olafi Hiallta syne godrar Miñ - | ingar Añ o Dom. M. D. LX. V. | I. Samuelis II. Cap. | Drottiñ Deyder og hñ Lifgar, hañ | leider til Heluijtis og aptur j | burtu þadan

Að bókarlókum: „Pryckt a Holum i hiallta | Dal af Jone Jons syne Þann | XXIII. Dag Martij. Ma- | nadar Añ o Domini. | 1579“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1579
Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)
Umfang: A-D, Aa-Bb6. [412] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Þýðandi: Ólafur Hjaltason (1500-1569)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Pium Lectorem“ A1b-6a. Formáli.
Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Martini Lutheri Formali Til huers og eins gods Christins Mans“ A6b-7b.
Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 24-25.

26 **Ein ný sálmaþók**

Sálmaþók Guðbrands biskups

Ein ny | Psalma Bok, | Med morgum Andligum | Psalmū, Kristelegū Lofsaungum | og Vijsum, skickanlega til samans sett og | Auken og endurbætt. | O | Pryckt a Holum i Hiallta Dal. | Cum Gratia et Priuilegio Friderici Secundi | Danorum etct Regis. Sanctae Memoriae

Að bókarlókum: „Pryckt a Holum i Hiallta Dal. | Aar epter Gudz Burd. | M. D. LXXXIX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1589
Umfang: [12], ccxxxiii, [6] bl. 8°
Útgáfa: 1

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Formale Doct. Mart. Luth. yfer sijna Psalma Bok.“ [2a-b] bl.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Fromum og Gudhræddum, Islands Iñ byggjörum, oskar eg Gudbrandur Thorlaksson Nadar og Fridar af Gude Födur, fyrer Ihesum Christum vorn

Drotteñ .“ [3a-9b] bl. Formáli.

Viðprent: „Doct. Simon Paulus hañ skrifar so j siñ e Vtleggingu yfer Pisteleñ , sñ leseñ er Dom. xx. epter Trinitat. Þar suo stendur Tale huør vid añ añ , af Psalmum og Lofsaunguum, etct. Ephe. v.“ 11a-b.

Viðprent: Þýðandi: Ólafur Guðmundsson (1537-1609): „Nockur Heilræde vr Latinu og Þysku snuen, af Sera Olafe Guðmundssyne“ 11b-12a.

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Eñ øñ ur Heilræde D. Mart. Luth.“ 12a-b.

Viðprent: „Boken seiger“ 12b. Erindi (Hafer þu Lyst ad lofa Gud ...).

Athugasemd: Ljósprentað í Reykjavík 1948.

Efnisorð: Guðfræði ; Sálmar

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Westergaard-Nielsen, Christian: Nogle anmeldelser, Islandsk årbog 1948-1949, 179-182. •

Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 35-39. •

Prentarinn 3 (1912), 19-20. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á

Íslandi 4, Reykjavík 1926, 420-441. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Upptök sálma og sálmalaga í

lútherskum sið á Íslandi, Reykjavík 1924, 61-216.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/71ff3a0b-a5ff-4d42-87a9-3a86f1ebcc32>

27 Leyser, Polycarpus (1552-1610)

Um góðverkin

Vm | Good Werken | Ein christeleg skyr og lios | Predikun, teken af Evangelio, sem | fellur a fiorda
Suñ udag epter | Trinitatis, Luc. 6. Cap. | Predikud af | Doct. Polycarpo Leiser | Vtløgd til Skyringar og
Skilnings | þeim gagnlegasta Lærdome | Vm Good verken | Vier erum hans Verk, skapader j | Christo
Jesu, til ad giøra Godverken, | Ephes. 2. | Vier erum Guds Børn, Johañ . I. | Rom. 8. Þar fyrer hæfer oss ad
lifa | so sem Guds Børnum. | 1615

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615

Umfang: A-F. [95] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A1b-2b.

Viðprent: „Aunnur Predikun VM Riettlætning mannsins, sem er, Huørnen og med huørnum Hætte sa
synduge Madur verður riettlatur fyrer Gude, og Erfinge eilijfs Lijfs Texten, edur THEMA. I. Timoth. I“
C8a-F8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14
(1922), 62-63.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/e5e5bf3a-a844-4cfc-b244-d6f7d4290cd6>

28 [Luther, Martin (1483-1546)]

Passio það er historían pínunnar og dauðans

PASSIO | Það er. | Historian Pij- | nunnar og Daudans vors | Frelsara Jesu Christi. | Sundur skipt I þrettan
Pre- | dikaner. | Vtlogd a Islensku af Gudmun- | de Einars Syne | Esaie liij. | Sañ lega bar hañ vorn
Siukdom, og | vorum Hrygdum hlod hñ vppa sig. Hñ | er særdur fyrer vorar misgiørder, og fyrer | vorra
Synda saker er hañ lemstradur. | Þryckt a Holum | - | ANNO. M. DC.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600

Umfang: 156 bl. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568-1647)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ 2a-5b bl.
Viðprent: „Þeim ed Les.“ 154a-155a bl.
Viðprent: „Nøckrar Greiner Heilagrar Ritningar vm Pijnu og Dauda Jesu Christi.“ 155b-156a bl.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 66-67.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2f88dabd-366c-47d6-b905-4e3bd10af046>

29 Savonarola, Girolamo (1452-1498)

Spegill þess synduga

Speigell | þess Synduga | ÞAD ER | Sið godar Idranar predikan- | er, vm þessa Heims Eymd Sorg og | Neyd, Og huðrneñ sa Synduge skule | sier aptur snua til Guds sijns, og | verda Saluholpeñ . | Skrifad j fyrstu af Jeronymo | Sauanarola,[!] og sijdan vtlagdar bæde j | Þysku og Dönsku: Eñ a Islen- | sku vtlagdar | AF | Gudmunde Einars Syne. Añ o. 1597. | 2. Corinth. 5. | Vier hliotum aller ad openberast | framfe fyrir Domstole Christs, vppa þad | ad huer eiñ ødlest a sijnum Lijkama, ep- | ter þui sem hañ hefur adhafst, sie þad | gott eda jllt.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum, | – | ANNO. M. D. XC. VIII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-H. [127] bls. 8°

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568-1647)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2b.

Viðprent: „Nóckrar Greiner hliodande vppa þessar Predikaner.“ H6a-7b.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Skreytingar: 2., 4.-5., 9.-10., 13. og 15. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 59-60. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 2. • Þórhallur Þorgilsson: Drög að skrá um ritverk á íslenzku að fornu og nýju af latneskum eða rómönskum uppruna 2, Reykjavík 1958, 58-59.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ded70dea-34cc-4846-8317-8720cac92df0>

30 **Sálmabók íslensk**

Sálmabók Guðbrands biskups

Psalma Bok | Íslensk, | Med mörögum Andlegum | Psalmum, christelegum Lofsøng- | uum, og Vijsum, skickanlega til | samans sett, og auken, og | Endurbætt | O | Þrykt a Holum j Hialta Dal. | ANNO | M. DC. XIX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1619

Umfang: [8], 280, [6] bl. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „So skrifar sa gode Gudz Madur, D. Martinus Luth.“ [2a-3a] bl.

Viðprent: „Simon Paulus hiet sa Doctor sem j sinne Vtleggingu yfer Pistilen þann lesen er Dominica 20 epter Trinitatis, þar so stendur, Tale huðr vid annan med Psalmum og Lofsöngnum[!] etc. Ephes. 5 Þar skrifar hñ so.“ [3a-4a] bl.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Godum Gudhræddum Lesara.“ [4a-5b] bl. Formáli.

Viðprent: *Þýðandi*: Ólafur Guðmundsson (1537-1609): „Nøckur Heilræde wr Latinu og Þysku snuen, af Sijra Olafe Heitnum Gudmundssyne.“ [8a] bl.

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546); *Þýðandi*: Ólafur Guðmundsson (1537-1609): „Eñ øñ ur Heilræde D. Mart. Luth. wr Þysku vtløgd af sama Sijra Olafe.“ [8b] bl.

Efnisorð: Guðfræði ; Sálmur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð. 1., 3., 4., 9. og 11. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 5. • Halldór Hermannsson (1878-

1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 90.
Rafraem adgangur: <https://baekur.is/bok/627bb6bb-3832-4607-942f-04a8f73f4ff2>

- 31 Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Einar Sigurðsson (1538-1626)

Ein ný húspostilla

Ein Ny | Hwss Postilla | Þad er | Gudspiøll og Pistlar Ared | vm kring, med stuttu In ehalde, og lijt- | illre Orda Vtleggingu, fyrer Vngdom- | eñ og Almuga Folk, med nõckrum kristelig- | um Bænum, af huõriu Gudspialle. | Saman teked og lesed wr Lærd- | ra Manna Bokum og | Postillum. | Af | Gudbrande Thorlaks | Syne. | Item nõckrar Suñ udaga Gudspialla Vijs- | ur, Syra Einars S. S. | Til Colossenses. 3. | Lated Orded Christi noglega bygg- | ia a medal ydar, j allre Visku.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum | ANNO | - | M D XC VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1597
Umfang: A-D, Aa-Bþ. [767] bls. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad Lectorem“ A1b.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur

Skreytingar: 2., 4., 5. og 13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 55. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 558.

Rafraem adgangur: <https://baekur.is/bok/277502e2-849a-4f16-b631-89af3713a293>

- 32 **Kristileg undirvísun um ódauðleika sálarinnar**

Christeleg Vnderuissun | Vm odauðleika | Salarennar. | OG | huad vm Salernar liidur þeg- | ar þær skilia vid Lijkamann. Vm | þañ seinasta Dag og Dom, eilijf- | añ Dauda, og Eilijft Lijf. | Saman tekenn j þysku Male | wr Bokum þeirra Heiløgu Lærefed- | ra, Lijka eirneñ wr Predikõnum | D. Martini Lutheri. | Johañ is Mathesij. | D. Martini Miri. | Johañ is Gigantis. | Enn nu a Islensku vtløgd | ANNO. | M. DC. I. *Að bókarlokum*: „Þryckt a Holum j Hialltadal | þann 19. Dag Nouemb. | ANNO. M. DC. I.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1601
Umfang: 539, [11] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formalen.“ 3.-10. bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Ad pium Lectorem.“ 534.-539. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 2., 3., 9.-11., 16. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 18. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 4.

Rafraem adgangur: <https://baekur.is/bok/ac0b3985-85e5-45c3-80b2-82890cba3629>

- 33 Hemmingsen, Niels (1513-1600)

Lífs vegur

Lijfs Wegur. | Þad er. | Ein Christeleg | og søñ Vnderuijsan, Huad sa | Madur skule vita, trua, og giø- | ra sem ódlast vill eilijfa | Saluhialp: | Skrifad af Doct. Niels | Hemings syne Añ o 1570. | Enn a Islensku vtløgd af | Gudbrande Thorlaks Syne. | Og nu ad nyiu prentud a Holum. | - | ANNO. M. D. XC. IX. | O

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599
Umfang: A-V7. [318] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale. Til Lesarans“ A1b-8b.

Prentafræði: V8 er autt blað; í öðru eintaki af tveimur í Landsbókasafni er aukið hálfri örk við bókina: „Lijted Registur yfer þennan Bækling ...“ a-a3; a4 er nú numið burt, en hefur að líkindum verið autt.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 3., 4., 8., 9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 62. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, Kaupmannahöfn 1931-1933, 926. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets

34 Dietrich, Veit (1506–1549)

Súmmaría yfir það nýja testamentið

Summaria | Yfer Það Nýja Tes- | tamentid. | Það er. | Innehalld, Meining og Vnderstada Malsins, Og | Þær sierlegustu Lærdoms greiner, sem eru, j Sierhuerium Capitula, | Skrifadar j Þysku Male af Vel lærdum Manne Vito | Theodoro, Sem Var Predikare Gudligs Ordz | j þeim Stad Norenberg j | Þyska Lande. | A Islensku Vtlagdar af Gudbrande | Thorlaks Syne. | O | Coloss. III. | Latid Christi Ord Rijkugliga byggia a medal ydar | med allre Visku. | 1589.

Að bókarlokum: „Þryckt a Nupufelle j Eyiafirde | af Jone Jons syne, Aar epter Gudz burd. | M. D. LXXXIX.“ Aaa3b.

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1589

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A2, B-Þ, Aa-Þþ, Aaa3. [386] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „„Þeim Froma Lesara oskar eg Gudbrandur Thorlaks Son Na dar og Fridar af Gude Fødur fyrer Jesum Christum.“ A1b-2b. Formáli.

Prentafrigiði: Leiðréttingar á Aaa3b eru ekki í öllum eintökum.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 39–40. • Pétur Sigurðsson (1896–1971): Sextánda og seytjándu aldar bækur íslenzkar, *Árbók Landsbókasafns* 9 (1952), 81.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/08fe0430-3707-4690-a8a2-93d7ce2e885b>

35 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Book | Samantekeñ og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremoniu, sem j Kyrkiuñ e skal syng | iast og halldast hier j Lande, ept | er Ordinantiuñ e. | G. Th. S. | Laated alla Hlute Sidsamlega, og Skick | anlega fram fara ydar a mille. | 1. Corinth. 14. Cap | Ef sa er einhuør ydar a mille, sem þrattunarsamur | vill vera, Hann vite það, ad vier høfum ecke | slijkan Sidvana, og ei helldur Guds | Søfnudur, ibidem. 11. | Huøria H. Gysle Thor. S. liet prenta | epter Bon og Osk margra Godra Mañ a. | hier j Lande. | ANNO M. DC. LXXIX.

Að bókarlokum: „Þryckt a Hoolum j Hiallta Dal, Af | Jone Snorra Syne. Anno. 1679.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1679

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: A-Þ, Aa-Ii2. [260] bls. 4°

Útgáfa: 5

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm Þad rietta Messu Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.

Viðprent: „Til Lesarans.“ B2a.

Viðprent: „Messuembætte a Bænadogum ...“ Þ3a-Aa3b.

Viðprent: „Nockrer Hymnar Psalmar ...“ Aa4a-Ii2b.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/adb1ed0a-d820-4456-b5f5-e16e557ac50d>

36 Aumann, Johann (-1615)

Luther, Martin (1483–1546)

Biblia laicorum það er leikmannabiblía

Leikmannabiblía

BIBLIA LAICORVM | Það er | Leikmañ a Bib | lia, sa gyllene Catechismus | þess dyrdlega Guds Mans D. Mar- | tini Lutheri, Lofligrar minningar, sam | settur og aukeñ med stuttum einföldum | Spurningum og Andsuørum, Fyrer | Vngmenne og einfaltt al- | muga Folk: | O | ANNO. M. D. XC. IX.

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum, 21. Dag Februarij. | - | ANNO. M. D. XC. IX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1599

Umfang: A-Q4. [247] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Kiennemønnum og Guds Ords Þienørum j Hóla Stigte.“ A2a-4b. Formáli dagsettur 1. janúar 1599.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 60-62. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 3.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/48514986-7033-40fe-8561-2bc9fc4b9873>

37 Arctander, Niels Lauridsen

Iðranarspeigill

Iðranar | Speigell | I huørnum christen Madur kann ad | sia og skoda þann naudsynlegasta Lær- | dom, Huørnen syndugur Madr skule snua sier | til Guds med rieltre Iðran, Og huør og | huilijk ad sie søñ Iðran. Og huørt | ad Madur giører rielta Id- | ran eda ecke. | Saman lesen wr heilagre Ritningu, | A samt med agiætlegum Formala | Vm Mannsins Riettlætning | fyrer Gude. | Af Niels Laurits syne Norska, Su- | perintendente yfer Viborgar Stig- | te j Danmørk. | Vtlagdur og Prentadur a Holum | Anno. M. DC. xj.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-S4. [279] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A1b.

Viðprent: „Formale yfer þenna Iðranar Speigel, hlydande vppa Riettlæte Syndugs Mans fyrer Gude.“ A2a-C4a.

Viðprent: „Christeleg Bæn, vm rielta og sanna Iðran“ S3b-4a.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 3. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 4.

38 Gallus, Johannes (1525-1587)

Sönn og einföld undirréttning

Söñ og einföld | Vnderrietting vm það Halei- | ta Sacramentum Hollds og Blods | vors Herra Jesu Christi. | Skrifud j fyrstu af Iohanne Gallo | Doctore Heilagrar Ritningar. | Item, Biuijsingar þeirra | Hellstu Kiennefedra, a vorum Døg- | um, Ad j Kuølldmaltijd Drottins | veitist og giefest Herrans Christi sañ | arligt Holld og Blod. | Enn nu vtløgd a Norrænu Fromum | Møñ um a Islande til Gagns og Goda | Ieremix 32 Cap. | Eg er Gud alls Hollds, skylld mier | vera nøckur Hlutur omøguligur? | ANNO M. D. XC IIX.

Að bókarlokum: „Prentad a Holum | – | ANNO. M. D.XC. IIX.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-N. [207] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed les oskar Gudbrandur Thorlaks Son Goods af Gude.“ A2a-4a.

Viðprent: „Grunduøllur og Beuijsingar þeirra hellstu Lærefedra, a vorum Døgum, huar med þeir beuijsa, ad j Kuølldmaltijd Drottins veitest og giefest Herrans Christi sannarligt Holld og Blod.“ H1a-N5b.

Viðprent: „Af þui ad hier er opt gieted j þessum Bæklinge Villu og Rangs Lærdoms þeirra Sacramentista, þa skal hier setia, til synis, þeirra nøckur eigenlig Ord, og Meiningar, j stuttu Mæle.“ N6a-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 1., 2., 7., 8., 12., 13. og 17. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 58-59.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/8afc585f-c4db-48e3-8287-eeb05f3d5ca4>

39 Dietrich, Veit (1506-1549)

Barnapredikanir

Barnapre | dikaner. | Vtleggingar Yfer Þau | Euangelia sem j Kirkiunne | leseñ verda, fra Adventuñ e | Og til Paskadags. | Skrifadar j Þysku | Mæle, af Vito The- | odoro. | Enn nu a Islensku | vtlagdar. |

ANNO | – | M DC III.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1603
Umfang: 296 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale“ 1b-6b bl.

- 40 Chytraeus, David (1530-1600)
Chemnitz, Martin (1555-1586)

Enchiridion eður handbók

ENCHIRIDION | EDVR | Hand Bok | Þar jnne ad þær hellstu sierleg- |ustu Christelegs Lærdoms Høfudgrei- | ner verda vt af Guds Orde einfalldle- | ga, stuttlega, gagnlega, og med | godum Rókum vtskyrdar. | AF | D. Dauide Chytreo. | D. Martino Chemnitio. | A Islensku vtløgd Kieñ edomenum sier- | deilis til Gagns og Gooda. | Prentad a Holum | 25. Dag Nouemb. | ANNO. 1600.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600
Umfang: [8], 316 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Aullum Fromum Guds Ords Þienørum, mijnum Medbrædrum, og Samuerks Mōñ um j DROTTNE. Nad og Fridur af Gude, og vorum Lausnara Jesu Christo.“ [2a-8b] bl. Dagsett 25. nóvember 1600.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 3.-5., 9., 12.-13. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 63-64.
Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/524c05b3-c4aa-4151-9384-0dac8eb2cc09>

- 41 **Fons vitæ það er lífsins brunnur og uppspretta**
FONS VITÆ | ÞAD ER | Liifsins Bruñ ur og Vpp- | spretta, af huørre ed framfliota sañ - | arlegar Hugganer, ðllum | Veykum og Sorgfullum | Samuiskum. | Johañ . vj. Cap. | Huòr hañ þyster, kome sa til mijñ | og drecke. | O | Prentad a Holum. | – | ANNO. M. D. XC. VIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598
Umfang: A-K4. [151] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A2a-3a.
Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 56-57.

- 42 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Bok | Saman teken og skrifud, til meire og | samþyckelegre Einingar, j þeim Saung og | Ceremonium, sem j Kyrkiuñ e skal syn | giast og halldast hier j Lande, ept | er Ordinantinne. | G. Th. S. | Lated alla Hlute Sidsamlega, og Skick | anlega fram fara ydar a mille. | 1. Corinth. 14. Cap. | Ef sa er einhuør ydar a mille, sem þrattunarsamur | vill vera, Hann vite það, ad vier høfum ecke | sljikan Siduana, og ei helldur Guds | Søfnudur, ibidem. 11. | Sem H. Thorl. Sku. S. liet eñ nu ad nyu | Prenta epter Bon og Forlage Virduleggs Her | ra M. Briniulffs Sueins. S. og | añ ara Godra Mañ a. | – | ANNO D. M. DC. XLIX.

Að bókarlokum: „Þryckt a Hoolum j Hialta Dal. | ANNO. M. DC. L.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1649-1650
Umfang: A-P, Aa-Hh. [255] bls. 4°
Útgáfa: 4

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Vm Þad rietta Messu Embætte ...“ A1b-B1b. Formáli.
Viðprent: „Til Lesarans.“ B2a.
Viðprent: „Messuembætte a Bænadögum ...“ Þ3a-Aa3b.
Viðprent: „Nockrer Hymnar Psalmar ...“ Aa4a-Hh4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: 2., 3., 10.-12. og 21. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/3b560ed1-a367-436d-b486-90608cabce12>

43 Moller, Martin (1547-1606)

Mysterium magnum sá mikli leyndardómur

MYSTERIVM | Magnum | Sa mykle Leyn | dardómur, vm þad himneska | Brullaup, og andlega Samteing | ing vors Herra Jesu Christi, og | hans Brwdur christelegrar | Kirkiu | Huørnen Meñ eige gagnlega og med | Glede þar vm ad huxa og tala, | sier til Huggunar. | O | Vtlagdur wr Þysku, og prent- | adur, Anno Christi, | M. DC. XV.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1615
Umfang: [16], 398 bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ [3.-9.] bls. Formáli.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 74.

44 Spangenberg, Johann (1484-1550)

Fimmtán líkpredikanir

Fimtan | Lijkpredikaner, Ad hafa yfer | Þeim Framlidnu j christe- | legre Samkundu. Þar | med meir eñ | LX. Themata, edur Greiner | wr þui gamla Testamentenu, sem | ad hlyda vppa sama Efne. | M. Johañ . Spangenberg. | ANNO. M. D. XL. VIII. | Þu lætur Meñ ena deyia, og seiger, | Komed aptur Mañ añ a syner Psa. xc. | Dyrnætur er fyrer Drottne Daude | hans Heilagra Psalm. cxvj. | Anno. M. D. XC. viij. Ad bókarlokum: „Prentad a Holum. | ANNO. | - | M. D. XC. viij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598
Umfang: A-K3. [150] bls. 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Lectori Salutem.“ A2a.
Viðprent: „Themata Edur Mals greiner og Sententiur, sem saman eru teknar vr Bokum hins gamla Testamentis, med huorium ad Meñ meiga auka þessar Lijkpredikaner.“ H7a-I4b.
Viðprent: „Eñ eg hef hier vid auked, nöckrum Greinum þeim sierligustu wr þui nyia Testamentenu vnder sömu Meiningu, Ad þeir Prestar og Predikarar, sem so eru mentader, meige taka godar Greiner, til ad styrkia þar med þeirra Predikaner og Aminningar. Bid þu Gud, þu godur christeñ Lesare, ad hañ oss öllum fyrer sinn Son Jesu Christum giefte Saluga stund, og epter þetta auma vesla lijf eitt eilijft Lijf j Himerijke, Añ. G. Th. S. Mals greiner wr nyia Testamentinu.“ I5a-K2a.
Prentafrögð: Í Landsbókasafni eru tvö eintök, í öðru er 2.-3., 6., 9.-10. og 15. lína á titilsíðu í rauðum lit og 6. lína svo: „LX. Themata edur Greiner“.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 55-56.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/554ba30d-5298-4555-a3bd-7c3b1cfa8424>

45 Moller, Martin (1547-1606)

Meditationes sanctorum patrum

Forfeðrabænabók

MEDITATIONES. | Sanctorum Patrum. | Godar Bæn- | er, Gudrækelegar Huxaner, | Aluarlegar Idranar Aminningar, | Hiartnæmar Þackargjörder, og all | ra handa Truar Idkaner og | Vppvahninnar[!] og styr- | kingar: | Vr Bokum þeirra heiløgu Lærefed | ra, Augustini. Bernhardi, Tauleri, | og fleire annara. Saman lesnar j þysku | Male. Med nöckru fleira, sem hier | med fylger. | Gudhræddum og Godfwsom Hiør- | tum nytsamlegar og gagnlegar, | Martinus Mollerus | - | 1607

Að bókarlokum: „Prentad a Holum | ANNO Salutis. | M. DC. VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1607

Umfang: A-P, Aa-Hh. [511] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans“ A2a-4b.

Viðprent: „Huggunargreiner fyrir Sorgfullar og hrelldar Samuiskur“ Hh6a-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 3.-5., 10., 11., 17. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 560.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/10d15dc3-2d62-47ef-8bda-a61de506cfd>

46 Musculus, Andreas (1514-1581)

Bænabók lítil

Bænabok | Litel | Skrifud j Þysku Mæle | Af | Andrea Musculo Doct: | O | Anno 1559.

Að bókarlokum: „Prykt a Holum | j Hialltadal. | Anno. | M. D. XC. VII.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1597

Umfang: A-M6. [275] bls. 12°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed Les“ A2a. Ávarp.

Viðprent: „Kieñ ingar og Lærdomur þeirra Heiløgu og hellstu Lærefedra, vm Bæna akalled til Guds.“ I6a-M4a.

Viðprent: „Ein Bæn vm goda afgangu af þessum Heime.“ M4b-5a.

Viðprent: „Aunnur Bæn vm goda Framför.“ M5b-6a.

Athugasemd: Um útgáfu 1590, sjá *Islandica* 9 og *Skírnir* 91.

Efnisorð: Guðfræði ; Bæninir

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 40. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): *Ritfregnir, Skírnir* 91 (1917), 205. • Fiske, Willard (1831-1904): *Bibliographical notices* 4 (1889), 4. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 53.

47 Moller, Martin (1547-1606)

Meditationes sanctorum patrum

Forfeðrabænabók

MEDITATIONES | Sanctorum Patrum | Godar Bæn- | er, Guðrækelegar Huxaner, | Aluarlegar Idranar Aminningar, | Hiartnæmar Þackargjærder, og allra | Handa Truar Idkaner og | Vppuakningar, og St- | yrkingar. | Vr Bokum þeirra Heiløgu | Lærefedra, Augustini, Bernhardi, | Tauleri, og fleire annara. Saman lesnar | j Þysku Mæle. Med nøckru fleira | sem hier med fylger. | Gudhræddum og Godfusum | Hiørtum Nytsamlegar og | Gagnlegar. | Martinus Mollerus. | Preñ tadar ad nyu a Hoolum j | Hiallta Dal. 1655.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1655

Umfang: 3c4, A-P, Aa-Ee. [471] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ 3c2a-4a.

Viðprent: „Huggunar Greiner fyrir Sorgfullar og hrelldar Samviskur.“ Ee6b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 73. • Fiske, Willard (1831-1904): *Bibliographical notices* 1 (1886), 9.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/cbceaccc-c1a9-4f96-953b-d349cbe122ba>

48 Hemmingsen, Niels (1513-1600)

Lífsins vegur

Lífsins | Vegur | Þat er, | Ein Söñ og Kristeleg vnderuijsun Huad | sa Madur skal Vita, Trua, og Giöra, | sem ódlast vill Eilíft Líj. | Samsett af heylærdum Mañ e | Doct. Niels Heming syne. | A Íslensku vtlógd af mler | Gudbrandi Thorlakssyne. | O | Prentat a Holum af Jone Jons syne. | Añ o 1575.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1575
Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)
Umfang: A, 4 bl., B-T3. [302] bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „FROMVM OG HEIDVRSAMligum Mañ i Guñ are Bonda Gíjsla syne, Minum sierdeilis godum Vin oskar eg Gudbrandur Thorlak son, Nadar og Fridar af Gude

49 Dietrich, Veit (1506-1549)

Barnapredikanir

Barna pre | dikaner. | Vtleggingar Yfer Þau | Euangelia sem j Kirkiuñ e | lesen verda, fra Paskadeigen- | um, til Aduentuñ ar. | Skrifadar j Þysku | Mæle, af Vito The- | odoro. | Enn nu a Íslensku | vtlagdar | ANNO | - | M DC III.

Að bókarlökum: „Þryckt a Holum j Hialltadal, | þann 12. Dag Maij | ANNO. | M DC III.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1603
Umfang: 348 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Athugasemd: Síðari hluti ritsins.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir
Skreytingar: 1., 2., 7.-9. og 14. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/4b8e5816-6932-475f-887b-65a946dc785e>

50 Dietrich, Veit (1506-1549)

Súmmaría ... yfir allar Spámannaþækkurnar

SVMARIA | VITI THEODORI. | Yfer allar Spámanna Bæ- | kurnar. Mergur mals, Summa, og stutt Innehald | sierhuørs Capitula, Skrifad j fyrstu j þysku Mæle. Enn nu | vtlagt þeim til Gagns og Gooda sem | Guds Ord elska. | Sömmuleidis, Eitt | Almennelegt Registor | Yfer alla Bibliuna og Bækur hins | Gamla og nyia Testamentis, Harla gagn- | legt, þeim ed sig vilia jdká j Heilagre Ritningu. | O | Þryckt a Holum j Hialltadal. | ANNO SALVTIS | 1602.

Auka titilsíða: Luther, Martin (1483-1546): „Siette Capitule | S. Pals Pistels til Ephesios, Vm | Christeñ a Mañ a Herklæde, Vopn | og Veriur. | Predikad af Doct. Martino Luthero | til Vitemberg, ANNO | MDXXXIII. | Apocalip. xii. Cap. | Vei þeim sem a Jörðunne bwa og a Sionum, Þuiad Diøfullenn er | ofan stjiggen til ydar, hafande Reide mykla, og hann veit það, hann hef | ur stuttan Tijma. | i Petri v. Cap. | Vered Sparneyter, og vaked, Þuiad ydar Motstandare Diøfull- | eñ , geingur vm kring sem grenianda Leon, leitande epter þeim hann suel | ge, huørium þier ørugglega skulud mote standa j Trunne.“ Kk3a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1602
Umfang: A-Þ, Aa-Qq. [319] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ „Vm það Registor.“ A1b.
Athugasemd: Skotið er inn í örk við Ee3a miða sem á eru prentaðar 10 línur er hafa fallið niður í textanum.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 21-22. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Sextánda og seytjándu aldar bækur íslenskar, *Árbók Landsbókasafns* 9 (1952), 81.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/f479dd0b-095c-420b-92fa-156f8f44252e>

51 Selnecker, Nikolaus (1530-1592)

Jónas spámaður

Jonas | Spamadur | Ein aluarleg Idranar Predik | un, og Epterdæme sannrar Id- | ranar og Yferbootar | Skrifad í þysku mæle af Doct | Nicolao Selneccero. | Matth. xij. | Menn Ninive Borgar munu a efs- | ta

Dome vpprijsa med Kynslod þessare | og fordæma hana, Þuiad þeir giordu | Idran fyrer Predikan Jonas. | Þrykt a Holum, | ANNO. | 1614.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1614
Umfang: A-O. [223] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „Nockrar Greiner vr Bokum Spamannanna“ K3b-O8a.
Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.
Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

52 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Sá stóri katekismus

Sa Store | CATECHISMVS | Þad er, | Søn , Einfolld | og lios Vtskyring Christelig | ra Fræda, sem er Grundvøllur Truar | vorrar og Saluhialpar Lærdoms, af þm̄ | hellstu Greinum heilagrar Bibliu, heñ ar | Historium og Bevijsingum samantekn̄ , Gude | Almattugum til Lofs og Dyrdar, eñ | Almwganum til Gagns og Goda. | Vtlagdur a Islenskt Tungu | mal, af Herra Gudbrande Thorlaks- | syne forðum Biskupe Holastiptis, | (Loflegrar Miñ ingar) | – | Editio III. Prentud j Skalhollte, | Af Jone Snorrasyne. | ANNO Domini. M. DC-XCI.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [16], 580, [12] bls. 8°
Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands“ [2.-8.] bls. Fyrirsögn yfir síðum.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Godfusum Lesara Næd og Fridur ...“ [9.-14.] bls. Formáli dagsettur 17. nóvember 1691.
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Vjurs S. Arngrijms J. S.“ [15.-16.] bls.
Viðprent: Gísli Magnússon ; Vísi-Gísli (1621-1696): „Ad Virum Nobilissimum & Excellentissimum, Dn. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtensem, ut Vigilantissimum, ita meritissimum, Cum magnum Catechismum LVTHERI, magno Ecclesiae Thulensium bono typis suis Schalholtinis descriptum in lucem de novo daret.“ [590.-591.] bls. Heillakvæði dagsett í Skálholti „prid. Non. Mart.“ (☉: 4. mars) 1692[!]
Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 99-100.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/f0c83ac9-6aa3-4d63-afe6-98004acb7431>

53 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabok | Skrifud fyrst i þysku Male | af | Andrea Musculo Doct. | O | ANNO. M. D. L. IX.
Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „Hinn stutte | Dauids Psalltare, Ed- | ur nøckur Vers saman lesen | af Dauids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j all | skonar Motgange og Astrijdu | Med nøckrum sierlegū hug | gunar Versum þar j flío | tande. Harmþrung | num Hiørtum til | Endurnæringar, huar med eirn | en fiñ ast nõckur Lof vers edur | Þackargiörder, Gude eilijf | um til Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. I.“ K12a. Útdráttur úr Davíðs sálmum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1611
Umfang: A-N4. [296] bls. 12°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b-2a. Formáli.
Viðprent: „Stutt Vnderuiisā Vm þa allra sætustu Psalma Dauids, huad Nægðafuller þeir sie allra þeirra hluta og andlegrar speke, sem Saluñ e mest og hellst aliggur ad kunna og vita.“ K12b-L5a. Formáli.
Efnisorð: Guðfræði ; Bænir ; Sálmur
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 76-77. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 386.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/98082ce0-ecaf-493c-a81b-24a42f2d24c0>

- 54 Dietrich, Veit (1506–1549)
Luther, Martin (1483–1546)

Súmmaría yfir það gamla testamentið

Summaria | Yfer það Gamla | Testamentid. | Það er, | Ín ehalld og meining sierhuers Capitula, | Og huad Madur skal af sierhuerium Capitula | hellst læra. Samsett af Vito | Theodoro. | Vtlagt a Íslensku af | Gudbrande Thorlaks syne. | O | Sæler eru þeir sem ad heyra Gudz ord | og vardueita það Luc. XI. | A. Að bókarlokum: „Þryckt a Nupufelle af Jone Jons syne, | Þann XI. Dag Januarij. | 1591.“

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, 1591

Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)

Umfang: A, A-D, Aa-Dd, Dd-Ee, F2, Ee-Mm. 2 ómerkt bl. [319] bls. 4°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim Kristeliga Lesara, Nad og Fridur af Gude Fødur fyrer Jesum Christum“ A1b–4a. Formáli.

Viðprent: Luther, Martin (1483–1546): „Summaria yfer Psalltarañ Samsett Af D. Martin. Luther“ Cc3a-Mm[5]a.

Athugasemd: Í neðstu línu á titilsíðu er arkavísir.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 41–42.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6bf205b5-403a-4ff2-b789-51e39c616255>

- 55 Arctander, Niels Lauridsen

Speculum poenitentiae. Það er iðranarspegill

SPECULUM POENITENTIAE. | Það er | Idranar-Speigill | I hvørium Christenn Madur | kañ ad sia og skoda þañ Naudsynlegasta | Lærdoom, hvørneñ Syndugur Madur skule | snwa sier til Guds med riettre Idran, Og | hvør og hvilijk ad sie søñ Idran, og | hvørt ad Madur giører rietta | Idran eda ecke. | Samanlesen wr H. Ritningu. | Asamt med Agiætlegum Formala | umñ Mañ sins Riettlætting fyrer Gude. | Af Niels Lauritssyne Norska, Superin | tendente yfer Viborgar Stigte | I Danmørk. | Vtlagdur a Íslensku, | Af Herra Gudbrande THorlakssyne, | Superintendentente Hoola Stigtis. | – | Prentadur j SKALHollte, | Af JONE SNorrasyne, | Anno 1694.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1694

Prentari: Jón Snorrason (1646)

Umfang: [2], 270 bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637–1697)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „L. S.“ [2.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar, fyrer framañ Bokena, Til Lesarans.“ 1.-2. bls.

Viðprent: „Añ ar Formale yfer þeñ añ Idranar Spiegel, hlydande uppa Riettlæte Syndugs Mans.“ 3.-42. bls.

Viðprent: „Christeleg Bæn um rietta og sanna Idran.“ 269.-270. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: 3., 11., 17. og 21. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 4.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b4615abd-e2e6-4415-81fb-2358f2ced517>

- 56 [Arctander, Niels Lauridsen]

Syndakeðjan

Syndakedian | Giørd og samsett af XII | Synda hleckium, huøria aller Idra- | nar lauser Menn sier smijda, til | Eilijfrar Gløtunar. | Huar af ad lioslega ma sia og merk- | ia, huørstu haskasamlegt það er, ad | lifa og liggia j Syndónum, og | leggja Synd a Synd ofan: | Aullum og sierhuórium til Vidvörunar | og Amiñ ingar, Ad giøra Idran og yferbot, | og draga hana ecke vndan. | Vtlagt wr Dønsku | 1609. | O

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1609

Umfang: A-B. [31] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Heilræde ad Madur skule ecke syndga, huør M. Johaṇ es Mathesius fordum soknar Herra j Jochims dal j Þyska lande kiende Børnum sijnū.“ B4b-5b.

Viðprent: „Eñ øñ ur gods mans Heilræde sem hann gaf Syne sijnum, Iñ e halldande þær sierlegustu Greiner, þui Madur skal Syndena fordast.“ B5b-8a.

Efnisorð: Guðfræði ; Bæinir

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 4. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 9.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/fcb3983-13d1-4f3b-b1c8-efecac43281c>

57 [Mariager, Anders Jensen (-1582)]

Drottinleg bæin

Drottenleg Bæin | Fader wor | Asamt med Almennelegum | og Gagnlegum Lærdome, | VM | Christelegt Bæ- | na Akall. | 1. Pet. 5. Cap. | Vered sparneyter og vaked, þuiad ydar | Motstandare Diøfullen geingur j kring | sem grenianda Leon, leitande epter þeim | hañ sselge, huørium þier ørugglega mot | standed j TRVñ e. | Vtlagt wr Dønsku Mæle, Og | Prentad a Holum: | ANNO. | – | M. DC. VI.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-R. [271] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Madsen, Poul (1527-1590): „Formale Doct. Pæls Mathssonar, Godrar Minningar, Sem var Superintendens j Sælande.“ „Formáli“ A1b-7b.

Efnisorð: Guðfræði ; Bæinir

Skreytingar: 2., 6.-7., 14.-15. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 71.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/a292f351-c063-4f0c-bf06-5bce6bd6da98>

58 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA | Þad er | Einföld, Skyr | og stutt Vtlegging yfer þau E- | vangelia, sem veniulega kiend verda | j Kyrkiusøfnudenum, a sierhuørium Dr | ottens Deige, og ødrum Løghelgum | Ared j Kring, | Skrifud fyrst j Þysku Mæle, af | M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett, af | þeim Virdulega Herra | H Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Minningar) | Apoc. 2. Cap. Sa sem Eyru hefur, skilie | huad (Guds) Ande seiger Söfnudenum. | Prentad a Holum j Hialltadal | Anno. 1632.

Auka titilsíða: „Annar Partur | Þessarar Bokar, hefur jñ e ad | hallda Evangelia, fra Trinitatis | Allt jnn til Adventu. | O | 1. Tessal. 5. | Andan þa kefied ecke, Spædomana | forsmæed ecke, Reyned alla Hlute, og bij- | hallded þui huad gott er. | a“ a1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1632

Umfang: ɔc, A-R, a-o. [511] bls. 8°

Útgáfa: 1

Útgefandi: Þorlákur Skúlason (1597-1656)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þorlákur Skúlason (1597-1656): „Þeim sem þessa Bok lesa og jdkka vilia, oska eg, asamt med Frid og Blessun, Fulltingis H. Anda, fyrer Jesum Christum.“ ɔc2a-7b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85. • Pétur Sigurðsson (1896-1971): Sextánda og seytjándu aldar bækur íslenzkar, *Árbók Landsbókasafns* 9 (1952), 82.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/98a96555-b0cc-460a-a922-790e508210a0>

59 Pfeffinger, Johannes (1493-1573)

Ein kristileg og stuttleg undirvísan

EIN | christilig | Og Stuttlig Vnderuijsan Vm Mañ sins | Riettlætting fyre Gude, Skrifad af | Diuplærdum Mañ e Doctor | Johaṇ es Pheffinger. | Añ o 1551. | Asamt Nockrum Audrum Nytsemdar | og Lærdoms vnderuijsonum sem | Vppteiknad er a epterfylg- | ianda Blade. | Vtlagt Af G. TH. Syne | 1576. | ɔc

Að bókarlokum: „Dryckt a Holum af Jone Jons syne | Það 17. Dag Febru. 1576.“

Auka titilsíða: Spangenberg, Johann (1484–1550): „Einn hug- | gunar BaKlingur[!] Og | Christelig vnder vijsun, huørnin Maduriñ skal | sig til eins Christeligs afgangs af | þessum Heime til reida. | Med Spurningum samsett, af Jo- | hañ e Spangenberg. | Vtsett a Islensku af Gudbrande | Thorlakssyne. | O“ A1a.

Auka titilsíða: Spangenberg, Johann (1484–1550): „Af christilig- | um RiddaraSkap Og | Vid hueria Ouine ein Kristiñ mañ eskia | hefr ad beriazt hier j heime, | Stuttlig vndervijsan vt af Heilag- | re skript, Samantekiñ af Joh | Spangenberg. | G. TH. | O“ C4b.

Auka titilsíða: Palladius, Niels (-1560): „Vm Döa- | Dag | Eirn Nytsamligur tra | ctatus, Samsettr og skrifadr a Dönsku, | Af M. Nicolao Palladio lof- | ligrar miñ ingar Superinten- | dente Skaneyiar stigtis, | ar et ct. 1558 | Gudbrandur Thorlaks Son. | O“ F2a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576
Prentari: Jón Jónsson (1540–1616)
Umfang: 3c, A-K7. 8, 41, 38 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Ein Bæn.“ 3c8b.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „TIL LESARANS.“ A1b.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Þeim ed les, til seigist heilsan j Gude.“ C5a-b. Formáli.

Viðprent: „Vt Af Riddaraskap PapISTANNA“ E4a-F1b.

Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í Konungsbókhlöðu í Kaupmannahöfn

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 20–21.

60 Selnecker, Nikolaus (1530–1592)

Útlegging fyrir Esaja

[Útlegging yfer Esajæ Cap. 53. ... in 8. 1604.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1604
Umfang: 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Útgáfunnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Nicolai Selneckeri Expositio Cap. LIII. Esaiæ, translata & edita a laudato Gudbr. Thorlacio, Hol. 1604“ – og JS 490, 4to: „1604. Es Spamans 53 Cap: Auth: Nicol: Selenecero, utl ur þísku af Hr Gudbr. in 8vo“. Ekkert eintak er nú þekkt. Allar heimildirnar geta einnig um útgáfuna 1606.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 380. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): *Sciagraphia historiae literariae Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 230. • JS 490, 4to

61 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA. | Það er. | Einföld Skjir | og stutt Vtlegging yfer þau | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrü | Løghelgü Ared vm kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett af þeim | Virdulega Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar.) | Apoc. 2. Cap. Sa Eyru hefur, skylie huad | (Guds[!]) Ande seiger Söfnudenum. | Prentud eñ ad nyu a Hoolum. | Anno. 1676.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad halda Evangelia, fra | Trinitatis, allt jn til Ad | ventu. | O | 1. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmaed ecke, Reyn | ed alla Hlute, og bijhallded | þui huad gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1676
Umfang: A-R, Aa-Oo. [503] bls. 8° ½ örk ómerkt.
Útgáfa: 4

Útgefandi: Gísli Þorláksson (1631–1684)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Gísli Þorláksson (1631–1684): „Godum og Gudhræddum Lesara, Oska eg Nadar og Fridar af Gude lifanda, med H. Anda Vpplýsingu Fyrer Jesum Christum.“ 1b–4b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14

(1922), 85–86.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/a0a4a87b-7d96-461f-bffc-204b92c5064f>

- 62 Rhegius, Urban Henricus (1489–1541)

Lækning sálarinnar

[Lækning sálarennar (Antidotum animæ) eod. [3: Episcopo Gudbrando] interpr. in 8. 1578.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1578

Umfang: 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Urbani Regii Antidotum animæ, interprete laudato G. Thorlacio, impr. Holis 1578“ – og JS 490, 4to: „1578. Medicina Animæ *edur*, Salariñ ar Lækning. Auth: Urbano Regio. utl. af Hr. Gudbr.“ Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): *Sciagraphia historiæ literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 237. •

Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the sixteenth century*, *Islandica* 9 (1916), 23.

- 63 Musculus, Andreas (1514–1581)

Kristileg bænabók

Christeleg | Bænabók | Skrifud fyrst j Þysku Mæle. | Af | Andrea Musculo Doct. | Eñ a Islensku vtløgd | Af H. Gudbrande Thor- | laks Syne. | Prentud ad nyiu a | Hoolum j Hialta Dal. | Anno M. DC Lij.

Auka titilsíða: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568–1648): „Hiñ Stutte | Dauids Psalltare, Ed | ur nøckur Vers saman lesenn | af Dauids Psalltara, ad akal | la og bidia Gud þar med j alls | konar Motgange og aстриjdu, | Med nøckrum sierlegum Hug- | gunar Versum þar j floot | ande. Harmþrungn | um Hiørtum til | Endurnæringar, huar med eirneñ | finnast nøckur Lof vers edur | Þackargjörder, Gude Eilij | fum til Handa. | Anno, M. D. XC. vij. | A. J.“ V4a. Útdráttur úr Davíðs sálum með skýringum Arngríms lærða Jónssonar.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1653

Umfang: A–D, Aa–Dd. [335] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Til Lesarans.“ A1b–2a.

Viðprent: „Nockrar Agiætar Ritningareñ ar Greiner, Huøriar Madr ma hafa siñ e angradre Salu til Aminningar, Idranar og Huggunar.“ Bb1a–Cc5b.

Viðprent: „Nøckrer Bænar Psalmar, j allskins Neyd og Þreyngingum.“ Cc6a–Dd4a.

Athugasemd: Bænabók Musculusar var næst prentuð með *Enchiridion Þórðar biskups Þorlákssonar* 1671.

Efnisorð: Guðfræði ; Bænar ; Sálmar

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): *Icelandic books of the seventeenth century*, *Islandica* 14 (1922), 77.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/ed67169e-d833-44cf-b646-365752d52f06>

- 64 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA. | Þad er. | Einfolld Skjir | og stutt Vlegging yfer þau | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrum | Løghelgum Aared j kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wt sett af þeim | Virdulegu Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar) | Apoc. 2 Cap. Sa Eyru hefur, skylie huad | (Guds) Andeñ seiger Söfnudenum. | Prentud enn ad nyu a Hoolum. | Anno. 1664.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad hallda Evangelia, fra | Trinitatis, inn til Ad- | ventu. | O | I. Tessel. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmæd ecke, Reyn | ed alla hlute, og bijhallded | þui huad gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1664

Umfang: 4 bl., A–R, Aa–Oo. [503] bls. 8°

Útgáfa: 3

Útgefandi: Gísli Þorláksson (1631–1684)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Gísli Þorláksson (1631-1684): „Godum og Gudhræddum Lesara, Oska eg Nadar og Fridar af Gude lifanda, með H. Anda Vpplysingu, fyrer Jesum Christum.“ 1b-4b bl. Formáli.
Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 85.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/69f57486-a629-409f-bef5-ad0006861a76>

65 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Sõñ , Einföld | og lios Vtskyring Christeleg- | ra Fræda, sem er Grundvöllur Tru | ar vorrar og Saluhialpar Lærdoms, | Af þeim hellstu Greinum Heilagrar | Bibliu, hennar Historium og Bevijsin | gum samanteken, Gude Almattugū | til Lofs og Dyrðar, eñ Almwg | anum til Gagns og goda. | O | Vñr Dønsku vtløgd, og | Prentud a Holum. | ANNO | - | M DC X.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1610
Umfang: A-P, Aa-Qq. [639] bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „Formale.“ A1b-5b.
Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): [„Kvæði“] A6a-b.
Athugasemd: Guðbrandur biskup Þorláksson er talinn þýðandi á titilsíðu 3. útgáfu 1691.
Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 98-99. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 2. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 7. • Uggla, Arvid Hjalmar: Uppsala universitetsbiblioteks samling av nyisländsk litteratur, Uppsala universitets biblioteks minnesskrift 1621-1921, Uppsalar 1921, 560.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6eaa286d-2506-4ca4-bbde-b54dd3ffa615>

66 Palladius, Niels (-1560)

Um dómadag

Wm Doma- | Dag | Eirn Nytsamligur Tractatus, Sam- | settur og Skrifadur a Dønsku, Af M. | Nicolao Palladio Lofligar minn- | ingar Superintendente Skan- | eyiar Stigtis. | O | M D CM iiij.[!] | A

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1594
Umfang: A-D. [63] bls. 8°
Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „Til Lesarans“ A1b-2a
Viðprent: „Disputatio, ellegar Samtal Logmalsins og Euangelij, vm þañ Synduga“ D6b-8a
Athugasemd: Ritið hafði áður verið prentað aftan við J. Pfeffinger: Ein kristileg og stuttleg undirvísan, 1576.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 46-47.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/1b408825-193f-497c-864e-d9a74be9fdc1>

67 Palladius, Niels (-1560)

Um dómsdag

Wm Doms- | Dag | Ein nytsamleg Vnderviisun, samsett | og skrifud j Dønsku Mæle | Anno 1558. | M. Nicolaus Palladius. | Prentad a Holum ad Nyiu | Anno 1611.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611
Umfang: A-E. [79] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „TIL LESARANS“ A1a-b

Viðprent: „Ein Viisa vm Domsdag, og Idranaramiñ ing, so Meñ fordest eilijfar Pijsler“ E6b-8a

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Hálfritilsíða.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 84.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/57cff3f5-0a4c-46d8-b07d-fcc2b9b42f8f>

- 68 [Spangenberg, Johann (1484-1550)]

Katekismus

CATECHISMVS | Edur | Søn , Einfølld | og lios Vtskijring Christele | gra Fræda, sem er Grundvøllur | Trwar vorrar, og Salu | hialpar Lærdoms. | Af þeim hellstu Greinum hei | lagrar Ritningar, heñ ar Historium | og Bevijsingum samañ tekeñ , Gu | de Almattugum til Lofs og | Dyrdar, eñ Almwgan | um til Gagns og | Gooda. | A HOOLVM, | Þryckt j añ ad siñ af Hendrick Kruse | - | Anno | M. DC. LXIX.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1669

Prentari: Kruse, Henrik (-1699)

Umfang: 3c, A-B, Aa-Pp. [639] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Formale“ 3c2a-6b.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: 3.-4., 8., 15., 17. og 19. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 99.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/aec83d5f-845c-44b1-a102-02d93daade46>

- 69 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Medicina animæ það er sálarinnar lækning

MEDICINA ANIMÆ | Þad er | Salarennar | Lækning og Andar Heilsu- | boot, harla Naudsynleg a þessum | Haskasamlega Tijma bæde fyr | er Heilbrygda og Siuka. | Skrifud j fyrstu af D. Vr | bano Regio. Eñ wtløgd af H. | Gudbr. Thor. S. | Luc. 23. | Nema þier giøred Idran, munud | þier og eirneñ aller Fyrerfarast. | Prentud a Hoolum j Hiall | ta Dal. Anno 1666.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1666

Umfang: C8-K. [114] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Nockrar Goodar og Naudsynlegar Bæner, a Kuølld og Morgna, Sem og adrar fleyre, huøriar, bæde þeir Elldre og Yngre ættu ad læra, Lesa og jdkka, Gude til Lofs, enn sier sialfum til Salar Gagns og Gooda.“ H8b-K8b.

Athugasemd: Prentuð aftan við M. Lúther: Sá minni katekismus, 1666, arkavísar eru framhaldandi, milli bókana er eitt blað autt (C7).

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 93.

Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/9f970cf0-1e0d-4957-affc-7d705fc0c782>

- 70 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale de præparatione ad mortem

MANVALE | De Præparatione ad Mortem. | Þad er. | Handbokarkoñ [!] | Huørnen Maduren eige ad | lifa Christelega, og Deya | Gudlega. | Skrifad j Þysku male | AF | Martino Mollero. | Med hans eigen Formala. | Enn nu vtlagt þeim til Gagns | og Goda sem slijku vilia giegna. | Þryckt a Holum | - | ANNO. M DC XI

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1611

Umfang: A-T3. [294] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Walther, Johann: „Vm Glede Guds Barna a Doms Deige.“ S8a-T3b.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 1., 4., 5., 10., 14. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 71-72.
Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/a13ac921-69cb-4321-acd5-43f0fffd5cfb>

71 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Lækning sálarinnar

[Lækning sálarennar (Antidotum animæ) eod. [ɔ: Episcopo Gudbrando] interpr. in 8 ... 1591.]

Útgáfustaður og -ár: Núpufell, e.t.v. 1591
Umfang: 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Varðveislusaga: Útgáfunnar er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Urbani Regii Antidotum animæ, interprete laudato G. Thorlacio, impr. ... Nupufelli 1591“ – og JS 490, 4to: „1591. Þrykt a Nupufelli. Antidotum animæ *edur* Sálariñ ar Lækning Auth: Urb: Reg: utl. af Hr Gudbr“. Ekkert eintak er nú þekkt. Hjá Hálfðani er 3. útgáfa talin prentuð 1665 (= 1666), en ekki getið um útgáfuna 1634.
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. • Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historię literarię Islandicę*, Kaupmannahöfn 1777, 237. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 41.

72 [Luther, Martin (1483-1546)]

Schematographia sacra

SCHEMATOGRAPHIA | SACRA. | Edur | Nockrar Merke | legar Figurur og Minder, wt | dregnar af Historiu þess Gamla og | Nya Testamentis, Med minnelegum | Malsgreinum, af Heilagre Ritningu, | og Stuttum Bænum uppa sierhvört | Efne Hlioodande. | Vngdoomenum og Einfølldu | Foolke til Gagns og Gooda. | – | Prentad I SKALHollte, | Af JONE Snorrasyne. | Anno M. DC. XCV.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1695
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: A-K. [160] bls. 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „Formale D. MARTINI LUTHERI.“ A2a-3a.
Viðprent: „Svo ad þessar epterfylgiande Bladsijdur af Arkenu verde ei Audar, þa setst hier til vors Herra Jesu Christi KROSSGANGA. So skrifa þeir gømlu Lærefedur ...“ K5a-8b.
Efnisorð: Guðfræði ; Biblían
Skreytingar: 4., 11., 14. og 16. lína á titilsíðu í rauðum lit.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 67-68.
Rafræmm aðgangur: <https://baekur.is/bok/e1db005e-5f14-4904-a624-201c9ddb2775>

73 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

Manuale. | Þad er. | Handbokar | korn, Huørneñ Madur eige | ad lifa Christelega, og Deya | Gudlega. | Skrifad j Þysku Mæle | AF. | D. Martino Mollero. | Med hñ s eigeñ Formala. | En nu vtlagt þeim til Ga | gns og Gooda, sem slijku vil | ia giegna. | Þryckt eñ ad nyu a Hoolum. | Anno. 1661.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1661
Umfang: A-S4. [279] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: „Eirn godur Bænar Psalmur vm Sæluga burtför.“ S3b-4a.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 11.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/2040a9f0-9dc8-4305-b97e-fe91a2cd85e7>

- 74 Spangenberg, Johann (1484-1550)

Fimmtán líkpredikanir

[Fimmtán Líkpredikaner (conciones funebres) eod. [Ϸ: Episcopo Gudbrando] interprete in 8. 1578.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1578

Umfang: 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Ritsins er getið með ofangreindum hætti hjá Finni Jónssyni, sbr. einnig Hálfðan Einarsson: „Joh. Spangenbergii XV. Conciones funebres in gratiam rudiorum sacerdotum, editæ a Gudbrando Thorlacio, Episc. Hol. 1578“ – og JS 490, 4to: „1578. Lykpredikanir 15. in 8vo Aucth. Joh: Spangenberg utlagðar af Hr Gudbrande“. Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704-1789): *Historia ecclesiastica Islandiæ* 3, Kaupmannahöfn 1775, 378. •

Hálfðan Einarsson (1732-1785): *Sciagraphia historiae literariæ Islandicæ*, Kaupmannahöfn 1777, 230. • JS 490, 4to • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 24.

- 75 [Luther, Martin (1483-1546)]

Passionall. Písl og pína vors herra Jesú Kristi

Passionall | Piisl og Piina | vors Herra Jesu Christi, sa- | man lesen af þeim fiorum Gudspialla | Móñ um, Med fögrum Figurum, | og Hiartnæmum Gudleg- | um Bænum. | Vngdomenum og þeim einföll | du til Gagns og Gooda. | O | Prentad a Holum. | - | ANNO. M. D. XC. VIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1598

Umfang: A-L4. [168] bls. 8°

Útgáfa: 1

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Luther, Martin (1483-1546): „So hefur sa æruverduge Guds Madur Doct: Martinus Luther, skrifad vm þañ Passionall.“ A2a-3a.

Viðprent: „So skrifa þeir Gømlu Lærefedur, og þeir adrer sem vandlega hafa epterleitad, og ransakad þa Atburde sem skiedu, epter þad þa Herrañ Christur hañ var Dæmdur til Dauda.“ H7b-I2b.

Efnisorð: Guðfræði ; Biblían

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð. 2.-4., 8., 9. og 11.-13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 57-58. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 6 (1907), 1.

Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/74d371ef-fcaa-4e04-ab18-aac83b42eeff>

- 76 Luther, Martin (1483-1546)

Sjötti kapítuli S. Páls pístils til Ephesios

Siette Capitule | S. Pals Pistels til E- | phesios, Vm Christenna | Mañ a Herklæde, Vopn | og Veriur: | Predikad af Doct. Marti- | no Luthero, Til Vitenberg, | ANNO. MDXXXIII. | 1. Pet. 5. Cap. | Vered sparneyter, og vaked, Þui ad | ydar Motstandare Diófullen , geingur vm | kring sem grenianda Leon, leitande epter þeim hañ suelge, huòrium þier óruggle- | ga skulud mote standa j Truñ e. | Pryckt a Holum | ANNO. 1606.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606

Umfang: A-G3. [102] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Athugasemd: Áður prentað með V. Dietrich: *Summaria*, 1602.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14

(1922), 68.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/1d9ad426-2135-476c-89df-38583fd2be78>

77 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

MANVALE | Það er. | Handbókarkorn, Huørneñ Madur eige | ad lifa Christelega, og Dey | ia Gudlega. | Skrifad j Pysku Maale | Af | D. Martino Mollero | Med hñ s eigen Formala. | Eñ nu vtlagt þeim til Ga | gns og Gooda, sem slijku vil | ia giegna. | Þryckt ad nyiu a Hoolum | Añ o 1645.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1645

Umfang: A-S7. [287] bls. 8°

Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 72. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 4 (1889), 10.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/36d6272e-cb98-4b22-ad18-6f2d30ad21ea>

78 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbókarkorn

MANUALE, | Það Er | Handbók- | arkorn, | Hvørneñ Madur eige ad LIFA | CHRISTELEGA, og DEYA | GUDLEGA. | Skrifad i þysku Maale | AF | D. Martino Mollero, | Med hañ s eigeñ Formala. | EDITIO 3. | - | Selst Alment Iñ bundeñ 16. Fiskum. | - | Þryckt ad Niju a Hoolum i Hialltadal | Af Halldore Eriks-Syne, | ANNO M. DCC. LIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1753

Prentari: Halldór Eiríksson (1707-1765)

Umfang: [20], 236 bls. 8°

Útgáfa: 5

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Habermann, Johann (1516-1590): „Epterfylgia nockrar agjætar ANDVARPANER D. JOHANNIS Havermanns, Til ad brwka i Soottum og Siwkdoomum.“ 230.-236. bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/4157c79d-e923-46e2-a42a-49e37af12e21>

79 Nicolai, Philipp (1556-1608)

Theoria vel speculum vitæ æternæ

THEORIA, VEL SPECVLVM | VITÆ ÆTERNÆ | Speigell Eilifz | Lijfs. | Frodleg Skyring, alls þess Leyn | dardoms, sem hlyder vppa eilijft Lijf. | Teken vr Heilagre Ritningu, | Vm vora Skøpun, vora Endurlausn, | og vora Endurfæding. Ei sijdur vm | Heimfòr christenna Salna j Paradijs og | Vpprisu Holldsins j Eilijft Lijf. | Saman lesen og skrifud j fim Bokum, | AF. | Philippo Nicolai Doct. og Soknar | Herra til S. Chatarina Kirkiu | j Hamborg. | A Íslensku vtløgd, Anno epter Guds | Burd. M. DC. vii.

Að bókarlökum: „Prentad a Holum. | Anno Salutis. | 1608“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1608

Umfang: [24], 822, [49] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale.“ [3.-13.] bls.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „AD NOMEN GVDBRANDi Allusio.“ [14.] bls. Latínuerindi.

Viðprent: „LIBER AD Lectorem“ [14.] bls. Fjögur erindi á íslensku.

Prentafrögð: Í sumum eintökum er 3., 5.-6., 9.-11., 14. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit, og í þeim eintökum er á baki titilblaðs „EPIGRAMMA GVDBRANDI Thorlacii Superintendentis Islandię Aquilonaris AD REVERENDISS: ET CLARISS: Virum Dn. Philippum Nicolai Doctorem Theologum & Ecclesiast: Hamburgensem.“

Athugasemd: Útdráttur úr bókinni var prentaður aftan við E. Winter: Einn lítill sermon, 1693.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 78-79. • Lidderdale, Thomas William: Catalogue of the books printed in Iceland from A.D. 1578 to 1880 in the library of the British Museum, London 1885, 3.

- 80 Leyser, Polycarpus (1552-1610)

Um góðverkin

[Um góðverkenn (De bonis operibus) in 8. 1594.]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1594

Umfang: 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Varðveislusaga: Bókarinnar er getið á ofangreindan hátt hjá Finni Jónssyni, sbr. Hálfðan Einarsson: „Lyseri sermo de bonis operibus, Islandice Hol. 1594.“ – og hjá Jóni Halldórssyni. Ekkert eintak er nú þekkt.

Efnisorð: Guðfræði ; Prédikanir

Bókfræði: Finnur Jónsson (1704–1789): Historia ecclesiastica Islandiæ 3, Kaupmannahöfn 1775, 379. •

Hálfðan Einarsson (1732–1785): Sciagraphia historiae literariae Islandicæ, Kaupmannahöfn 1777, 230. • Jón Halldórsson (1665–1736): Biskupasögur 2, Reykjavík 1911–1915, 44.

- 81 Moller, Martin (1547-1606)

Manuale. Það er handbók

MANUALE | Það er | Handbook | Hliodande um þad | Hvørneñ Madur kuñ e | Ad | Lifa Christelega | Og | Deya Gudlega. | Skrifud i Þijsku Mæle | Af | D. MARTINO MOLLERO. | Med hañ s eigen Formala. | – | Þricket eñ ad Niju | Ad Hoolum i Hialltadal, | Af | Marteine Arnoddssyne, | ANNO M DCC XI.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1711

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: A-S. [288] bls. 8°

Útgáfa: 4

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/d2b48268-cb17-4083-bf59-24404bed4749>

- 82 Pangratius, Andreas

Postilla

POSTILLA | Þad er. | Einfolld, Skiir | og stutt vtlegging yfer þaug | Evangelia, sem veniulega kiend | verda j Kyrkiusöfnudenum, a sierhu | ørium DRottins Deige, og ødrü | Løghelgü arid j kring. | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | af M. Andres Pangratio. | Eñ a Norrænu wtsett af þeim | Virdulega Herra. | H. Gudbrande Thorlakssyne | (Loflegrar Miñ ingar) | Apoc. 2. Cap. Sa sem Eyru hefur, skilie hu | ad (Guds) Ande seiger Söfnudenum. | Prentud ad nyu a Hoolum | Anno 1649.

Auka titilsíða: „Annar Part | ur þessarar Bookar, hefur | jnne ad hallda Evangelia, fra | Trinitatis, jnn til Ad | uentu. | O | 1. Tessal. 5. | Andana þa kiefied ecke, Spa | domana forsmaed ecke, Reyn | ed alla Hlute, og bijhalded | þui huad Gott er.“ Aa1a.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1649

Umfang: ɔ.c4, A-R, Aa–Oo. [503] bls. 8°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Þorlákur Skúlason (1597–1656)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þorlákur Skúlason (1597–1656): „Þeim sem þessa Bok lesa og jdka vilia, oska eg, asamt med Frid og Blessun, Fulltingis heilags Anda, fyrer Jesum Christum.“ ɔ.c1b–4b. Formáli.

Efnisorð: Guðfræði ; Húslestrarbækur / Postillur ; Prédikanir

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 85.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/d2b228b4-fa6a-41d1-bba2-7c470c8c579a>

- 83 Moller, Martin (1547-1606)

Mysterium magnum það er sá mikli leyndardómur

MYSTERIUM MAGNUM | Þad er | Sa mykle | Leindardo- | mur, | Vm þad himneska Brull | aup, og andlegu Samteinging | Vors HERRA JESU Christi | og hañ s Brwdur, christe- | legrar Kyrkiu. | Hvørneñ Meñ eige Gagnlega og | med Glede þar um ad huxa og tala, | sier til Huggunar. | Samañ skrifadur i Þysku | Af | D. Martino Mollero, | Þienara H. Evang. til Sprotta. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, af |

Marteine Arnoddssyne, Anno 1727.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1727
Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)
Umfang: A-Æ4. 391 bls. 8°
Útgáfa: 2

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

84 Palladius, Peder (1503-1560)

Katekismus

CATECHISMVS | ÞAD ER | Ejn Stutt Vtlagning | Catechismi Srifut[!] a Latinu fyre Norska | Soknarpresta af Doctor. Petro | Palladio Lofligrar miñ ingar | *Biskupe* ad Selande j Dan- | mörk. Añ o. 1541. | Nu Ad nyiu yfersiedur og Prentadur, ein- | fölldum Soknarprestum og almuga | til gagns og nytsemdar | Añ o. 1576. | G. Th. | O | A

Að bókarlokum: „Þryckt a Holum Af Jone Jons syne | Þañ 24. Dag Martij. 1576.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1576
Prentari: Jón Jónsson (1540-1616)
Umfang: 70 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Viðprent: „PETRVS PALLADIVS ÆSKER Heidarligum Herrum og Brædrum j Christo, Soknarprestum j Norige eilijfa Saluhialp.“ 1a-2b bl.
Varðveislusaga: Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla, en í það vantar 65.-66. bl. Í skrá um bókasafn Harboes biskups er talinn „Catechismus. Holum 1579.“ Við þetta er bætt orðinu „deest“, þ. e. bókina vantar. Þessi útgáfa er ekki þekkt nú og óvíst hvort hér er um að ræða Katekismus eftir Palladius eða Lúther.

Efnisorð: Guðfræði ; Katekismar / Barnalærdómur

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Bibliotheca Harboiana 2 (1784), 236. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 19-20. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Bibliographical notes, *Islandica* 29 (1942), 66-68. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, *Kaupmannahöfn* 1931-1933, 1272. • Halldór Hermannsson (1878-1958): *Gamlar íslenskar bækur, Lesbók Morgunblaðsins* 6 (1931), 27-29.

Rafraem aðgangur: <https://baekur.is/bok/cc0923f5-1478-4a43-8f6d-dd47d865355e>

85 Rhegius, Urban Henricus (1489-1541)

Medicina animæ það er sálarinnar lækning og andar heilsubót

MEDICINA | ANIMÆ | ÞAD ER | Sælaren- | nar Lækning og An- | dar Heilsuboot, harla naud | synleg a þessum haaskasamle | ga Tijma, bæde fyrer Heil | brigda og siuka. Skrifad j | fyrstu af Doct. Urbano | Regio, Eñ vtlagt af | H. Gudbr. Th. S. | Luc. 13. | Nema þier giøred Idran, munu | þier og eirnen aller fyrerfarast.

Að bókarlokum: „Ender a þessum Agiæta Bæk | linge, Urbani Regij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1634
Umfang: A-E. [120] bls. 12°
Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Varðveislusaga: Talin prentuð á Hólum 1634 ásamt Bænabók Guðbrands Þorlákssonar. Útgáfunnar er getið í bókaskrá P. H. Resens: „Liber Precum Islandicus per Gudbrand. Thorlacii Episc. Holens. Hoolum. 1634. una cum Medicina animæ & Consolationibus Urbani Regii, interp. prædicto Gudbrando.“ Eitt eintak þekkt er í bókasafni Cornell-háskóla.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Bókfræði: P. J. Resenii bibliotheca, *Kaupmannahöfn* 1685, 342. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 92-93. • Fiske, Willard (1831-1904): *Bibliographical notices* 6 (1907), 12.

86 Selneccer, Nikolaus (1530-1592)

Fimmtugasti og þriðji kapítuli spámansins Esaja

Fimtugaste og | Þridie Capitule Spa- | mansins Esaie. | Vm Daudan og Piinuna Her | rans Jesu Christi vors | Lausnara. | Vtlagdur j Þysku Male, af Doc- | tor Nicolao Selneccero. | O | Prentadur a Holum | Anno.

1606.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1606
Umfang: A-E. [79] bls. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Athugasemd: Þýðandi talinn Guðbrandur biskup Þorláksson.

87 Musculus, Andreas (1514-1581)

Kristileg bænabók

[Christeleg | Bæna bok | Skrifud fyrst j Þysku Mæle | Af | Andrea Musculo Doct. | ANNO 1559. | Enn a Islensku wt | lögð, af H. Gudbrande | Thorlakssyne. | Prentud ad nyu a Holum | i Hialltadal. | ANNO | MDCXX VII]

Útgáfustaður og -ár: Hólar, e.t.v. 1627
Útgáfa: 3

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)
Varðveislusaga: Ekkert eintak er nú þekkt, en bókin er skráð á ofangreindan hátt í bókaskrá í Lbs. 612, 4to eftir eintaki sem til hefur verið í Kolgerði í Grýtubakkasókn á árunum 1866-69. Enn fremur segir þar um bókina: „Aptaná titilblaði byrjar strax formáli og nær yfir 1. opnu, ódagsett, en undir S. Th. S. S. Svo er á einni blaðsíðu „registur“ yfir bænirnar sem er skipt í 15 flokka. 12. blaða brot arkastafir A-M. blaðsíðutal ekkert. eitthvað ofurlítið vantar aptanvið bókina að minsta kosti 2 blöð, til að geta fyllt M. arkið eða hið 12 ark bókarinnar.“ Sr. Vigfús Jónsson í Hítardal getur bókarinnar einnig: „Séð hef eg bænabók Musculii undir ártalinu 1627 og formála séra Þorláks Skúlasonar, hvar inni hann getur um langvarandi veiki herra Guðbrands etc.“

Efnisorð: Guðfræði ; Bænir

Bókfræði: Lbs. 612, 4to • Jón Halldórsson (1665-1736): Biskupasögur 2, Reykjavík 1911-1915, 45.

88 [Moller, Martin (1547-1606)]

Paradisarlykill

Forfeðrabænabók

Paradisar | LIKELL. | Edur | Godar Bæner | Gudrækelegar Huxaner, Hi- | artnæmar Ydranar Vppvakningar, þijdar | Þackargjörder og allra handa Truar Ydka- | ner, med huoriū ein riet- | Truud Man | neskia fær upploked Guds Paradis | og Nædar Fiesiod. | Vr Bookum þeirra Heiløgu | Lærefedra Augustini, Anselmi, Bern | hardi, Tauleri og fleire añ ara, med | Nockrum Agjætum Psalmum | og Lofsangum. | - | Goodum og Gudhræddum Hiørtum til | Gagns og goodra Nota. | Prentad i Skalhollte, | af Hendrick Kruse, Aarum epter | Guds Burd 1686.

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1686
Prentari: Kruse, Henrik (-1699)
Umfang: [16], 448, [16] bls. 8°
Útgáfa: 3

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Gude Fødur vorum SKAPARA ...“ [4.-11.] bls. Tileinkun dagsett 27. apríl 1686.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Lectori Salutem.“ [12.-14.] bls. Formáli dagsettur 27. apríl 1686.

Viðprent: Ólafur Jónsson (1637-1688): „In officinam Typographicam Industriā clarissimi & excellentissimi viri M. THEODORI THORLACII Episcopi Schalholtini vigilantissimi Schalholti feliciter surgentem.“ [15.-16.] bls. Latínukvæði.

Viðprent: Kingo, Thomas (1634-1703); *Þýðandi:* Stefán Ólafsson (1619-1688): „APPENDIX Morgun Psalmar og Kuølld Psalmar, til sierhuors Dags i Vikuñ e, med siø Ydranar Psalmū Kongs Davids. Samansetter a Dansk Twngumal af þeim Edla og Vel Eruverduga Herra THOMAS KINGO Biskupe Fions Stigtis i Danmørk. Eñ a vort Islenskt Moodurmal miuklega wtsetter af þeim Gudhrædda og ga fum gjædda Kennemanne: S. Stephan Olafssine ad Vallanese, Profaste i Mwla Þijnge.“ 385.-444. bls.

Viðprent: Prudentius, Aurelius Clemens (0348); *Þýðandi:* Stefán Ólafsson (1619-1688): „Kuølld saungur Prudentij Ades Pater supreme, Vr latinu a Islensku vtsettur af S. Stephan Olafs Syne.“ 444.-445. bls.

Viðprent: Hallgrímur Pétursson (1614-1674): „Eirn agiætur Psalmur, Ordrtur af Sal. S. Hallgrijme Peturssyne, um Gudrækelega Ihugan Daudans,“ 446.-448. bls.

Viðprent: Árni Þorvarðsson (1650-1702): „Ad virum admodum reverendum, M. THEODORVM THORLACIVM Episcopum Schalholtinum vigilantissimum, Officinam Typographicam Schalholtum transferentem, ibidēmqve libros sacros publico Ecclesie bono excudi curantem ode.“ [462.-464.] bls. Latínukvæði.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði
Skreytingar: 1., 2., 11. og 18. lína á titilsíðu í rauðum lit. Framan við aðaltitilblað er myndskreytt aukatitilblað skorið í eitt mót. Á því er orðið Jahve á hebresku og neðst á síðu: „PARADISAR LIKELL“.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 73-74. • Fiske, Willard (1831-1904): Bibliographical notices 1 (1886), 18.
Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/760dd7b0-9aef-4a13-8973-aa3376477a80>

89 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Brevis commentarius de Islandia

BREVIS | COMMENTARIUS | DE ISLANDIA: QVO | SCRIPTORVM DE HAC | INSVLA
ERRORES DETE- | guntur, & extraneorum quorundam | conviciis, ac calumniis, quibus | Islandis liberius
insultare | solent, occurritur: | per | ARNGRIMVM IONAM | ISLANDVM. | O | Veritas temporis filia: |
Lupus mendacio tempus. | Cicero: | Opinionum commenta delet dies, na- | turæ judicia confirmat. |
HAFNIÆ | - | 1593.

Að bókarlokum: „HAFNIÆ | Impreßit Iohannes Stockel- | manus. | - | 1593.“

Útgáfustaður og -ár: Kaupmannahöfn, 1593

Prentari: Stockelmann, Hans (-1619)

Umfang: [8], 102, [2] bl. 8°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „BENIGNO ET PIO Lectori Salutem.“ [6]b-[8]a bl. Formáli dagsettur 29. júlí 1592.

Viðprent: Sigurður Stefánsson (-1595): „EPIGRAMMA AD ARNGRIMVM IONAM conterraneum suavißimum.“ [103]a-b bl. Latínukvæði.

Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD: Patria authorem alloquitur.“ [103]b-[104]a bl. Latínukvæði.

Athugasemd: Íslensk þýðing: Brevis commentarius de Islandia, Reykjavík 2008. Ljósprentað í Reykjavík 1968 í Íslenskum ritum í frumgerð 2. Endurprentað ásamt enskri þýðingu í riti Richards Hakluyt: The Principal navigations, voyages, traffiques and discoveries of the English nation 1, London 1598 og síðari útgáfum. Enn fremur endurprentað í Bibliotheca Arnarnagæana 9 (1950), 1-85.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 43-44. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk bibliografi 1551-1600, Kaupmannahöfn 1931-1933, 988. • Nielsen, Lauritz (1881-1947): Dansk typografisk atlas 1482-1600, Kaupmannahöfn 1934, XC, 5-6. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 105-120. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, Bibliotheca Arnarnagæana 12 (1957), 141-170. • Jakob Benediktsson: Formáli, Íslensk rit í frumgerð 2, Reykjavík 1968.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/972b896e-f56c-410e-ba4d-b12392ac8a1a>

90 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Epistola pro patria defensoria

ARNGRIMI IONÆ | Íslandi | EPISTOLA | pro patria defensoria, scripta | AD | DAVIDEM
FABRITIUM, ECCLESIASTEN | in Ostell, Frisiæ Orientalis, illam falsò, vel malitiâ, | vel inscitiâ, chartâ
in lucem emissa, | traducentem: | EJUSDEMQUE | ANATOME BLEFKENIANA, QVA | Ditmari
Blefkenii viscera magis præcipua, in libello de Islandia | edito, convulsa, per manifestam exenterationem |
retexuntur. | VNA CVM | CHRYSMOGÆA RERUM | Islandicarum, &c. | O | Hiob. 8. v. 8. | Interroga
ætatem priorem, & præpara te inquisitioni patrum eorum. | HAMBURGI | Typis Henrici Carstens. Anno
1618.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1618

Prentari: Carstens, Heinrich

Umfang: A, b-e3. [38] bls. 4°

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GUDBRANDUS THORLACIUS Islandiæ borealis Superintend. Lectori S.“ A2a-b. Dagsett „postr. Barthol. [v: 25. ágúst] An. sal. 1617.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ARNGRIMUS IONAS per Acrostichidem & triplicem Anagrammatismum.“ A2b-4b. Þrjú latínukvæði.

Viðprent: Dedeken, Georg (1564–1628): „EPIGRAMMA ad Rever. & præstantiſ. virum Dn. Arngrimum Jonam Isl. Eccles. patriæ pastorem vigilantis. fidelisimumque.“ A4b.

Athugasemd: Deilurit gegn bók eftir David Fabricius: Van Isslandt unde Grönlandt, 1616. Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 11 (1952), 1–34. Anatome Blefkeniana og Crymogaea munu ekki hafa verið gefnar út að nýju með þessu riti þótt þeirra sé getið á titilsíðu, en prentarinn, H. Carstens, sem annaðist einnig útgáfu Crymogaea 1610 og Anatome 1613, hefur sennilega ætlað að láta þessi rit fylgjast að í einu bindi, enda eru tvö slík eintök varðveitt í söfnum, annað í Konungsbókhöllu í Kaupmannahöfn, hitt í Bretasafni í Lundúnum.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 50. • Páll Eggert Ólason (1883–1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 137–140. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, *Bibliotheca Arnamagnæana* 12 (1957), 379–385.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/579d8f62-59f6-477e-812c-b806066d4e00>

91 [Steiber, Thomas]

Huggunarbæklingur

Huggunar | Bæklingur | Þar jnne margar agiætar | Malsgreiner Heilagrar Ritningar | Saman teknar eru j eitt, med | stuttre huggunarsamlegre | Vtleggingu. | A Islensku snuen af mier | Gudbrande Thorlaks Syne. | Himeñ og Jörd skulu forgan | ga, enn mijn Ord forganga ecke, | Luc. xxj. Cap. | ANNO. M. DC.

Að bókarlökum: „Þryckt a Holum j Hialltadal | þañ 9. Dag Aprilis | ANNO. M. DC.“ 244a bl.

Auka titilsíða: Hemmingsen, Niels (1513–1600): „ANTIDOTVM. | Þad er ad | skilia | Heilsulif og | Lækning, vid þeirre hrædelig | re og skadsamligre Salarennar | Astrijdu sem kallast | Øruilnan, edur | Auruænting. | Samsett j Latinu af Doct. | Niels Hemings Syne, Eñ a | Islensku vtlagt | af | Gudmunde Einars | Syne. | Nu ad nyiu prentud. | Anno. 1600.“ 205a bl.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1600

Umfang: 244 bl. 8°

Þýðandi: Guðbrandur Þorláksson (-1627)

Þýðandi: Guðmundur Einarsson (1568–1647)

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Fromum og Gudhræddum Lesara.“ 2a–3b bl. Formáli.

Viðprent: Steiber, Thomas: „Agiætre Heygboreñ e Frw och fyrstjñ u, Elisabet j margreifniñ u til Brandenburg, til Steitin, Pomern, Cassuben og Venden et ct. Burggreifniñ u til Nurmberg, og Fyrstjñ u til Rugen, miñ e nadugre Frw och Fòrstjñ u.“ 4a–8b bl. Tileinkun árssett 1566.

Viðprent: Hemmingsen, Niels (1513–1600): „Til Lesarans.“ 205b–206b bl.

Efnisorð: Guðfræði ; Guðræknirit / Hugvekjur / Trúarlíf / Trúfræði

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði. 3., 4., 8., 9. og 13. lína á titilsíðu í rauðum lit.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878–1958): Icelandic books of the sixteenth century, *Islandica* 9 (1916), 64–66.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/6d24eec1-0aca-4c48-a75a-822f8ad9d8fd>

92 **Graduale**

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem j Kyrkiuñ e | eiga ad syngiast og halldast hier j Lande, epter godre og christelegre | Sidveniu sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | – | Editio vii. | Þryckt j Ska lholdte af Jone Snorrasyne, | ANNO Domini M. DC. LXLVII.

Að bókarlökum: „Endad j Skalh. | sama Ar 22. Febr.“

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1697
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [26], 328, [18] bls. 6° grbr
Útgáfa: 7

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum godum og Gudhræddum Møn um ...“ [3.-6.] bls. Formáli.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [7.-13.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [14.-26.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættis gjörd ...“ 191.-222. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar Psalmar ...“ 223.-307. bls.
Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 308.-328. bls.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [335.-341.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsjydum sem epter eru af Arkinu til uppfyllingar, setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [342.-343.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [344.-345.] bls.
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 35.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c46d424c-1fe3-4594-b455-6b7da55e7029>

93

Graduale

Grallari

GRADUALE | Ein Almeñ e- | leg Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad syngiast og halldast hier j Lande, epter godre og christelegre | Sidveniu sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | – | Editio VI. | Dryckt j Skaa lhollte af Jone Snorrasyne, | Anno Domini M. DC. LXXXXI.

Að bókarlokum: „Endad j Skalh. | sama Ar 23. Majj.“

Útgáfustaður og -ár: Skálholt, 1691
Prentari: Jón Snorrason (1646)
Umfang: [26], 327, [19] bls. 6° grbr
Útgáfa: 6

Útgefandi: Þórður Þorláksson (1637-1697)
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum godum og Gudhræddum Møn um ...“ [3.-6.] bls. Formáli dagsettur 10. febrúar 1691.
Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar, forðum Biskups Skalhollts Stiftis, yfer þañ fyrsta Prentada Grallara. Anno 1594.“ [7.-13.] bls.
Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar Byskups ad Hoolum yfer Grallarann.“ [14.-26.] bls.
Viðprent: „II. Saungur og Embættis gjörd a Bæna og Samkomudögū þar þeir eru halldner“ 191.-222. bls.
Viðprent: „III. Nockrer Hymnar Psalmar og Lofsaungvar, a þeim sierlegustu Hætjydum, lijka a Kvølld og Morgna utañ Kyrkiu sem jñ añ .“ 223.-307. bls.
Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar, um Daudañ , sem syngiast meiga yfer Greptran Frammlidenna.“ 308.-327. bls.
Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX Sem er, Stutt Vndervijsun um einfalldañ Saung, fyrer þa sem lijted edur Ecke þar uti lært hafa, eñ gyrnast þo Grundvølleñ ad vita og sig frammar ad ydka.“ [335.-341.] bls. Söngfræði.
Viðprent: „Þessum Bladsjydum sem epter eru af Arkenu til uppfyllingar, setst hier til ein god Amiñ ing og Vppvakning fyrer þa sem ganga vilia til Guds Bords, Hvør og so lesast ma fyrer Communicantibus, adur eñ þeir medtaka heilagt Alltaresins Sacramentum.“ [342.-343.] bls.
Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ , sem til er gjördur j Kongl. Maj. Kyrkiu Ritual, pag. 379. uppa þad, Kieñ emeñ erner þvi betur Gudrækelega athuge og endurmiñ est, hvad þeir sieu Gude og sijnu tiltrwudu H. Embætte umskylliduger.“ [344.-345.] bls.
Athugasemd: Í sumum eintökum er ártal táknað „M.DC.LXLI.“
Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur
Skreytingar: 2., 4. og 10. lína á titilsíðu í rauðum lit. Myndskreyttur rammi á titilblaði.
Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 34-35.
Rafraenn aðgangur: <https://baekur.is/bok/5811c946-d1db-4a0c-8bb9-0657cb6200f7>

Graduale*Grallari*

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Nā dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | Editio VIII. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | Anno Domini M DCC XI.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | sama Aar, 26. Martij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1711

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)

Umfang: [26], 327, [19] bls. 6° grbr

Útgáfa: 8

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum Godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.-6.] bls. Formáli.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [7.-13.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [14.-26.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættisgiørð ...“ 191.-222. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 223.-307. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 308.-327. bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [335.-341.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsijdum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [342.-343.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [344.-345.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Athugasemd: Willard FiskeBibliographical notices438

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/255ac2a8-a0d9-4aa0-8832-6ae7b6c9e41d>

Graduale*Grallari*

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Nā dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | EDITIO. X. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | ANNO DOMINI M. DCC. XXIII.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | Þañ 8. Martij.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1723

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)

Umfang: [28], 310, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 10

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660-1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum Goodum og Gudhræddum Møñ ū ...“ [3.-6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660-1739): „Vinsamlegum Lesara ...“ [7.-8.] bls. Formáli dagsettur 16. apríl 1721.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [9.-15.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [16.-28.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættisgiørð ...“ 175.-206. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 207.-292. bls.

Viðprent: „IV. Nockrer Hiartnæmer Psalmar ...“ 293.-310. bls.

Viðprent: „Bæn fyrer Embættis Giørdena i Kyrkiuñ e.“ [316.] bls.

Viðprent: „Bæn ad liden e Embættisgiørden e.“ [316.] bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „APPENDIX ...“ [317.-323.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsijdum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, Setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [324.-326.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [326.-327.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Athugasemd: Willard FiskeBibliographical notices516

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/51f9fd3d-2d98-4dcc-bf83-bb4ac1fdd6d4>

Sú gamla vísnaabók*Vísnaabókin*

Su Gamla | Vísna-Book, | Epter hiñ e Fyrre, aldeilis rett lögud, med enum | sømu Vísnum, Kvædum, Psalmum, Lof-Saung- | vum og Ríjnum. | Ur H. Ritningu. | Fyrer utañ þad hun er nu lijted aukiñ med fa- | einum Kvedlingum Sal. Sr. Hallgríjms | Peturssonar. | Aptur ad Nyu uppløgd, Almwga Folke til Gagns | og Gooda, asamt þeim ødrum sem slijkar Vísur | elska vilia og ydka, Gude Almattugum til | Lofs og Dyrdar, Eñ sier og ødrum til | Gagns og Skiemtunar. | EDITIO II. | – | Selst Alment In bundiñ 48. Fiskum. | – | Þricket a Hoolum i Hialltadal, Af Halldore Erikssyne. | ANNO M. DCC. XLVIII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1748

Prentari: Halldór Eiríksson (1707–1765)

Umfang: [8], 384 bls. 4°

Útgáfa: 2

Útgefandi: Halldór Brynjólfsson (1692–1752)

Viðprent: Halldór Brynjólfsson (1692–1752): „Formale til Lesarans.“ [2.–3.] bls. Dagsettur 25. apríl 1748.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale þess Sæla Herra, Gudbrands Thorlakssonar.“ [3.–4.] bls.

Viðprent: Einar Sigurðsson (1538–1626): „Til Lesarans.“ [4.] bls.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573–1636): „Ad Lectorem.“ [5.] bls.

Viðprent: Gunnar Pálsson (1714–1791): „Heilsan Bookareñ ar til Lands-Foolksins.“ [8.] bls.

Efnisorð: Bókmenntir ; Kveðskapur / Kvæði

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b20c61dc-f69e-46e4-b458-da31728fe80f>

Graduale*Grallari*

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e | eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe | legre Sidveniu, sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | EDITIO XI. | – | Þrýckta a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | ANNO DOMINI M. DCC. XXX.

Að bókarlokum: „Enda a Hoolum | Þañ 18. Aprilis.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1730

Prentari: Martein Arnoddsson (1675–1747)

Umfang: [30], 312, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 11

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660–1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „Aullum Goodum og Gudhræddum Møñ ū ...“ [3.–6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660–1739): „Vinsamlegum Lesara ...“ [7.–10.] bls. Formáli dagsettur 15. apríl 1730.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559–1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [11.–17.] bls.

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (–1627): „Formale Herra Gudbrands Thorlakssonar ...“ [18.–30.] bls.

Viðprent: „II. Saungur og Embættisgjörd ...“ 185.–212. bls.

Viðprent: „III. Nockrer Hymnar, Psalmar ...“ 212.–293. bls.

Viðprent: „IV. Lijk-Saungurenn“ 293.–312. bls.

Viðprent: „Bæn fyrir Embættis Gjördena i Kyrkiuñ e.“ [318.] bls.

Viðprent: „Bæn ad liden e Embættis Gjörden e.“ [318.] bls.

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637–1697): „APPENDIX ...“ [319.–325.] bls. Söngfræði.

Viðprent: „Þessum Bladsjydum sem epter eru af Arkenu til Vppfyllingar, Setst hier til ein good Amiñ ing og Vppvakning ...“ [326.–328.] bls.

Viðprent: „Þessu latum vier fylgia Presta Eydeñ ...“ [328.–329.] bls.

Efnisorð: Guðfræði ; Messusöngsbækur ; Nótur

Skreytingar: Myndskreyttur rammi á titilblaði.

Bókfræði: Fiske, Willard (1831–1904): Bibliographical notices 1 (1886), 33.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b34650b0-95b8-48b6-80ff-ad01dcfa72d7>

Graduale*Grallari*

GRADUALE | Ein Almeñ eleg | Messusaungs Book, | Vm þañ Saung og Ceremoniur sem i Kyrkiuñ e |

eiga ad sijngiast og halldast hier i Lande, epter goodre og christe- | legre Sidveniu, sem og vors allra Na dugasta Arfa Kongs og Herra, | CHRISTIANS þess Fimta Kyrkiu Ritual. | EDITIO IX. | – | Þryckt a Hoolum i Hialltadal, Af Marteine Arnoddssyne. | Anno Domini M. DCC. XXI.

Að bókarlokum: „Endad a Hoolum | sama Ar, 24. Aprilis.“

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1721

Prentari: Marteinn Arnoddsson (1675-1747)

Umfang: [28], 310, [18] bls. 6° grbr

Útgáfa: 9

Útgefandi: Steinn Jónsson (1660-1739)

Viðprent: Þórður Þorláksson (1637-1697): „Aullum Godum og Gudhræddum Møñ um ...“ [3.-6.] bls. Formáli.

Viðprent: Steinn Jónsson (1660-1739): „Vinsamlegum Lesara, Oskar Vnderskrifadur Heilsu og FRIDAR, FYRER JESVM CHRISTVM.“ [7.-8.] bls. Formáli dagsettur 16. apríl 1721.

Viðprent: Oddur Einarsson (1559-1630): „Formale Herra Odds Einarssonar ...“ [9.-15.] bls.

99 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Anatome Blefkeniana

ANATOME | BLEFKENIANA | Qua | DITMARI BLEFKENII | viscera, magis præcipua, in Li- | bello de Islandia, Anno. M DC | VII. edito, convulsa, per | manifestam exenterati- | onem retexuntur. | Per | ARNGRIMVM IONAM | Islandum | Est et sua formicis ira. | Typis Holensibus in Islandia | boreali. | Anno M. DC. XII.

Útgáfustaður og -ár: Hólar, 1612

Umfang: A-N7. [206] bls. 8°

Útgáfa: 1

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GVDBRANDVS THORLACIus Superintend. Holensis in Islandia boreali, Lectori S.“ A7b-B2b.

Viðprent: „IN CLYPEVM BLEFKenianum“ N2b-3a. Latínukvæði

Viðprent: „ALIVD IN DITHMARVM Blefkenium, illum Islandiæ Coprophorum.“ N3a-b. Latínukvæði

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIVD De vatibus duobus, immeritas Blefkenianæ historiæ laudes concinentibus.“ N3b-4a. Latínukvæði, merkt A. I.

Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD In Dithmarum Blefkenium Islandorum Philocopron.“ N4a-b. Latínukvæði.

Viðprent: „IN Dithmarum Blefkenium, impudetissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.“ N4b-5b. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ALIVD In evndem, editionem Commentariorum, Si Dijs placet, De Isl: vltra annum 40. differentem.“ N5b-6a. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Sigfússon (1575-1663): „AD DITHMARVM Blefkenium.“ N6b. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIVD ejusdem vernaculé.“ N6b-7a. Tvö áttmælt erindi.

Viðprent: „Aliud“ N7b.

Athugasemd: Deilurit gegn bók Ditmars Blefken: Islandia, Leiden 1607. Endurprentað í Bibliotheca Arnamagnæana 10 (1951), 269-358.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Á N2a er skopmynd, hin fyrsta í íslenskri bók prentaðri, sennilega skorin hér á landi.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): The northmen in America, Islandica 2 (1909), 13-15. • Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, Islandica 14 (1922), 45-47. • Páll Eggert Ólason (1883-1949): Menn og menntir siðskiptaaldarinnar á Íslandi 4, Reykjavík 1926, 120-137. • Jakob Benediktsson: Arngrimi Jonæ opera latine conscripta. Introduction and notes, Bibliotheca Arnamagnæana 12 (1957), 359-378.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/b0921a14-8f36-4b6e-8251-982cffe30115>

100 Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648)

Anatome Blefkeniana

ANATOME | BLEFKE- | NIANA, | Qua | DITMARI BLEFKENII VISCERA | magis præcipua, in libello de Islandia, An. M.DC.VII. | edito, convulsa, per manifestam exentera- | tionem retexuntur. | PER | Arngrimum Jonam | ISLANDUM. | Est & sua formicis ira. | O | HAMBURGI, | Ex Officina Typographica Henrici Carstens. | Anno M.DC XIII.

Útgáfustaður og -ár: Hamborg, 1613

Prentari: Carstens, Heinrich

Útgáfa: 2

Viðprent: Guðbrandur Þorláksson (-1627): „GVDBRANDVS THORLACIVS SVPERINTEND. HOLENSIS in Islandia boreali, Lectori S.“ [6.-8.] bls.

Viðprent: „IN CLYPEUM BLEFKENIANUM.“ 78. bls. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIUD IN DITHM. BLEFKEN. ILLUM Islandiæ Coprophorum.“ 78.-79. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIUD DE VATIBUS DVOBVS, IMMERItas Blefken. historiae laudes concinentibus.“ 79. bls. Latínukvæði, merkt A. I.

Viðprent: „IN DITHMARUM BLEFKENIUM, IMPUDENtissimum Convitiatorem Islandiæ, Epigramma.“ 80.-81. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Jón Guðmundsson (1558-1634): „ELEGIA. IN SYCOPHANTAM, ET OBTRACTATOREM Islandiæ, Dithmar. Blefk. (rectius Diebkenium) scripta, lege talionis, A Iona Gudmundo Islando“ 81.-83. bls. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIUD AD EVNDEM DITH. BLEF.“ 83. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Arngrímur Jónsson Vídalín ; lærði (1568-1648): „ALIVD IN EVNDEM, GENTEM NOSTRAM aculeato scripto compungentem.“ 83.-84. bls. Latínukvæði, merkt A. I.

Viðprent: Guðmundur Einarsson (1568-1647): „ALIVD. IN DITHMARUM BLEFKENIUM Islandorum Philocopron.“ 84. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Ólafsson (1573-1636): „ALIVD. IN EUNDEM, EDITIONEM COMMENTARiorum, Si Dijs placet, De Islan. ultra annum 40. differentem.“ 84.-85. bls. Latínukvæði.

Viðprent: Magnús Sigfússon (1575-1663): „AD DITHMARVM BLEFkenium.“ 85. bls. Latínukvæði.

Viðprent: „ALIVD EJVSDem VERNACVLE.“ [86.] bls. Tvær dróttkvæðar vísur.

Viðprent: „ALIVD“ [86.] bls. Dróttkvæð vísa.

Viðprent: „LECTORI.“ [87.] bls.

Efnisorð: Sagnfræði

Skreytingar: Bókarhnútar, smámyndir eða einkunnarorð.

Bókfræði: Halldór Hermannsson (1878-1958): Icelandic books of the seventeenth century, *Islandica* 14 (1922), 47-48.

Rafrænn aðgangur: <https://baekur.is/bok/c0714826-c836-4532-b322-6e5b26e231c6>